

Ročník XVI, 3/2016

Hrádecké noviny

Gródeckie nowości

...rozděleni zdmi, spojeni srdci...

**Za svými kořeny
až přes oceán
str. 5**

**To ni móg
być Gródczan
str.7**

Pěstujeme dobré sousedské vztahy?

Vážení a milí občané, často bývám dotazován, co si myslím, že je pro rozvoj obce nejdůležitější. Od starosty se očekává, že má konkrétní představu, jakým směrem se má obec, kterou vede, ubírat. Nejlepší vizítkou obvykle bývá něco, co je vidět ze všech koutů obce. A tak starostové ze všeho nejvíc usilují, aby něco viditelného vybudovali. To proto, že celoobecní „hodnotící komise“ se schází jednou za čtyři roky a ve svých verdiktech bývá nekompromisní. Vedení obcí se domnívá, že čím více veřejně prospěšných staveb, tím lepší hodnocení ze strany obyvatel.

Troufám si říct, že úplně takto to nefunguje, i když aktivita vedení obce, vyjádřena v cihlách, betonu a dotačních penězích, se dá docela dobře měřit. Skutečnost, kterou vnímám z perspektivy 18ti let (tak dlouho jsem členem místní samosprávy), mi připadá poněkud složitější. Domnívám se, že pro příjemný život v obci a její úspěšný rozvoj, jsou ze všeho nejdůležitější dobré mezilidské vztahy. Respekt, vstřícnost, tolerance a k tomu chuť komunikovat v rámci obecní pospolitosti je zásadnější podmínkou zdravé obce než bezvadné silnice, sportovní haly, domovy pro seniory, a podobně.

Jak je na tom z tohoto úhlu pohledu Hrádek? Jsem přesvědčen, že se situace pozvolna a neustále zlepšuje. Konfliktů mezi Hradečany, alespoň jak to vidím z pozice

starosty, ubylo. Dostáváme méně stížností a řešíme méně sporů, než tomu bylo v minulosti. Zdá se, že jsme se již vyrovnali s faktem rozdělení obce protihlukovými stěnami. V obci přibývá spolků a společenských aktivit. Občané více času tráví společně, což je velice dobrý odvzdušňovací činitel. Zastupitelstvo bývá jakýmsi zrcadlem obecní atmosféry. To současné rozhoduje v konstruktivním duchu, nevede žabomyší války. Obecně se dá říct, že v obci vymizely veřejné projevy národnostních třecích ploch. To všechno jsou pozitivní signály, díky kterým jsem se osmělil sdělit vám,

vážení občané, své pocity, aniž bych měl strach, že to zakřiknu.

Jak říká klasik: „Jediný komfort, kterým lidstvo disponuje, je komfort mezilidských vztahů.“ Nepřestávejme proto rozvíjet a vylepšovat tento komfort na jedinečném místě, jakým Hrádek bezesporu je.

Proč to říkám?

Jsem přesvědčen, že bez dobrých mezilidských vztahů chybí motivace něco úspěšného vytvářet. Někteří z vás, jenž možná v tuto chvíli prožíváte vyhocené konfliktní situace se svými sousedy, se mnou určitě nebudete souhlasit. Vězte však, že každý den našeho krátkého života v sobě skrývá naději, že zítra může být líp. Ostatně, kdybychom se zamysleli nad podstatou našich konfliktů, zjistili bychom, že drtivá většina z nich vzniká z maličkostí. Malé plamínky, fouká-li do nich větřík, se nakonec vždy rozhoří. Pak je nezbytné volat hasiče. Přitom by jen stačilo včas je uha-

sit. Trochou vody.

Vážení občané, příští měsíc budeme mít v Hrádku již šesté slavnosti Belka. Dovolím si vás, jménem zastupitelstva obce, všechny srdečně pozvat do Belka. Máme přichystaný zajímavý program. Například: Duo Yamaha ze Šlágru TV. Vystoupí také Ander z Košic, Legendy, STS a další. Naše obecní slavnosti budou natáčeny i pro chystaný celovečerní film s názvem MUZZYKA, se známými herci a zpěváky. Kromě toho všeho se nám všem naskytne příležitost alespoň o trošičku vylepšit naše sousedské vztahy.

Přeji nám všem příjemně strávené, na vodou bohaté, léto.

*Robert Borski
starosta obce*

Domnívám se, že pro úspěšný rozvoj obce, jsou nejdůležitější dobré mezilidské vztahy.

Z redakce

Milí Hrádečané, prázdniny jsou v plném proudu. Je čas dovolených, odpočinku u rybníka, na přehradě, pláži, nejlépe s vychlazeným drinkem či limonádou, dobrou knihou a blízkými po boku. Jen přežít předcházející přípravu, proškrtat zabalené věci z pečlivě připraveného seznamu, aby se na nic nezapomnělo. Známe to všichni...

Rodinné dovolené spojené s cestováním do zahraničí jsou však také nevyhnutelně spojené s vyřizováním cestovních dokladů. Na co vše je potřeba pamatovat při cestování s dětmi si můžete přečíst v článku v tomto čísle. Ti z vás, kteří upřednostňují cestování tzv. prstem na mapě, z bezpečí domova, uvítají příběhy z dalekých krajín našich rodáků. Ať už léto strávíte ve stínu hrádecké lípy nebo při pobřeží turisticky atraktivní destinace, podělte se s námi o své zážitky formou fotografií. V příštím vydání z nich vytvoříme speciální vzpomínkovou koláž pro radost.

Do 31. 8. 2016 probíhá fotografická soutěž, kterou jsme vám představili v dubnovém výtisku. K zasílání příspěvků chceme povzbudit i děti a majitele chytrých telefonů, kteří upřednostňují zachycování snímků do svých mobilů. Na vítěze čekají hodnotné ceny.

Pohodové léto všem!

*Martina Škanderová
redaktorka*

Letecký snímek obce z roku 2014

Už víme, jak bude vypadat nová tělocvična

Jak již bylo zmíněno v regionálním tisku, příprava stavby sportovní haly se posunula do další etapy. Variantní studie umožnila rozhodnout zastupitelstvu o konečné podobě exteriéru, interiéru i tvaru parkoviště. Možnost ovlivnit výslednou podobu stavby měli i občané. Řada z nich návrh připomínkovala, a to k prospěchu věci. I když, ze strany sportovně založených občanů jsme očekávali výrazně větší angažovanost, zvláště když se jedná o tak velký projekt. Sportovní zázemí citelně chybí oběma školám. Rovněž veřejnost se v dotazníkovém šetření vyjádřila k tomuto záměru kladně. Hala bude multifunkční, bude sloužit i kulturním účelům. Proto se počítá s dobrou akustickou výbavou. Hrací plocha bude mít rozměry 40x20 m, což vyhovuje většině halových kolektivních sportů.

Nyní připravujeme poptávkové řízení na zhotovitele projektové dokumentace stavby. Pokud se nebude tato etapa komplikovat, předpokládáme, že v průběhu příštího roku bychom mohli zahájit stavbu. Nedobrou zprávou je fakt, že v současnosti neexistuje vhodný dotační titul, kde bychom se mohli pokusit získat finanční prostředky na realizaci projektu.

Jakou bude mít hala podobu? Několik vizualizací a plánků přikládáme k tomuto krátkému článku.

Situační plán

Vizualizace - pohled z hlavní silnice

Olza v Hrádku filmována z dronu

Nechali jsme nafilmovat řeku Olzu po celém jejím toku v Hrádku z perspektivy letícího ptáka. Filmovalo se moderním dronem (miniaturním vrtulníkem se čtyřmi vrtulemi). Po sestřihání jednotlivých videí bude vyroben krátký upoutávací šot, který bude propagovat to

nejpůvabnější, co v Hrádku máme, tj. přírodní kaňonovitá údolí řeky Olzy. Řeka, která symbolizuje celý náš jablunkovský region. Pár fotek, pořízených dronem dáváme jako ochutnávku do Hrádeckých novin.

RB

Jabloň z odrůdy Čištecké lahůdkové

Stromy života napadá houba, v aleji dobra kvetou první jablka

Zhruba osm ořešáků královských, nesoucích jména nově narozených občánků, napadla houba. Do boje se škůdcem projevujícím se zdánlivě suchými, později stále tmavšími skvrnami jsme nasadili speciálními postřiky.

Doufejme, že stromy mají tuhou kořenek, stejně tak jak malí patroni, jejichž jména stromy nesou a nákaze odolají. Jabloňová alej u zvoničky sv. Izidora, věnovaná dobrým lidem z Jablunkovska, naopak vzkvétá a těší se zrajícím plodům. Jako prv-

ní začala rodit odrůda „Čištecké lahůdkové“, prezentující obec Milíkov. Kouzelné místo, které se těší narůstajícímu počtu turistů, bude obohaceno o nové prvky. Díky dotaci ze Státního zemědělského intervenčního fondu ve výši 70 000 Kč přibude v aleji 7 kamenných lavic, vyhotovených ze slezského kamene, který svým vzhledem zapadá do krajiny. Lavice budou instalovány nejpozději koncem srpna.

Maš

Aktuálně o bezpečnosti dopravy v Hrádku

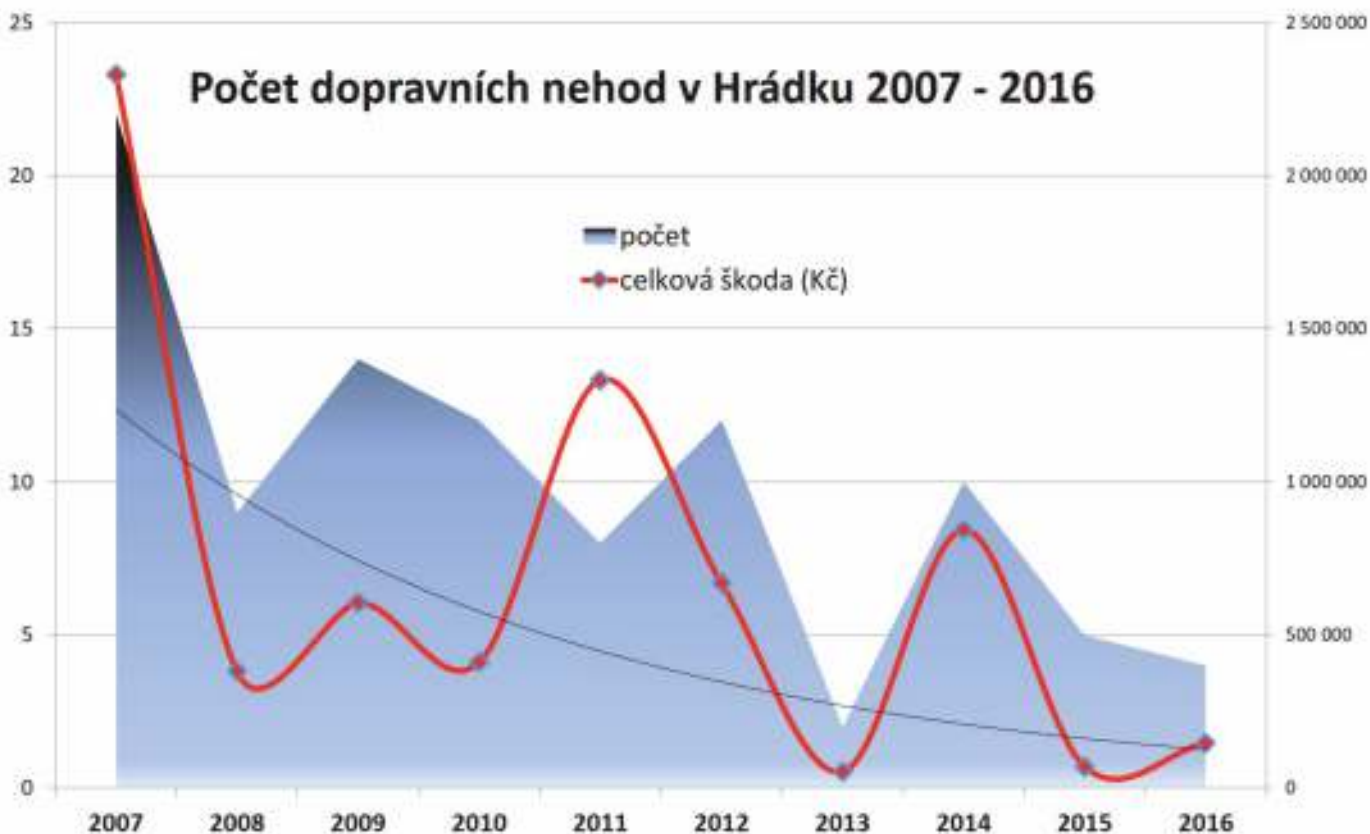
Zabarirovaný, mimoúrovňový dopravní koridor stojí v Hrádku už několik let. V diskuzích s občany však často zaznívá, že je to hrůza, že si na to nejde zvyknout. Z estetického úhlu pohledu je to hendikep, který bude překonáván léty. Jedna věc se v souvislosti s koridorem výrazně zlepšila - bezpečnost na silnicích a místních komunikacích. Na meziná-

vyhýbají vážnějším následkům. Věříme, že se tento trend bude stále zlepšovat.

Co se týče bezpečnosti na místních komunikacích, nepodařilo se nám dopravními značkami vyřešit problém ve dvoře pod Suszynkou. Naopak výměnou vhodnějších zrcadel v podjezdu a v odbočce k Mimě se přehlednost v těchto místech podstatně zlepšila. Pro zlepšení

prakticky nejefektivnější způsob řešení tohoto typu problému. Řadě hrádeckých „vysokorychlostních“ řidičů jsem osobně řekl, že jejich způsob jízdy není žádoucí a můžu říct, že prakticky okamžitě se v jejich případě situace zlepšila. Někdy potřebujeme vnímavé oči.

Robert Borski

rodní silniční i železniční tah se chodec legálním způsobem nedostane. Na obslužné silnici není prozatím příliš velký provoz a je po celé trase celkem přehledno. Čas od času to někdo přežene s rychlostí, ale myslím, že se občané cítí mnohem bezpečněji než dříve. Na průjezdu Návsí a Jablunkova, i přesto, že tyto obce mají obchvat, není střet chodce s automobilem ojedinelým jevem (ve srovnání s Hrádkem).

Ostatně, statistika dopravních nehod v obci od roku 2007 ukazuje na velice příznivý vývoj.

Od roku 2007 se v Hrádku stalo 98 dopravních nehod, z čehož jedna čtvrtina v lesním úseku cestou na Milíkov. Nejčastější příčinou nehody bylo nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky a nezvládnutí řízení vozidla. Ve 14ti případech nebyla nehoda zaviněna řidičem. Až na jednu výjimku se dopravní nehody v posledních letech

bezpečnosti na silnici 2. třídy (obslužné komunikaci) počítáme s vybudováním dvou přechodů pro chodce k autobusovým zastávkám, a to pravděpodobně ještě letos. Obec v současnosti nepočítá s budováním retardérů na místních komunikacích, i když podnětů k tomuto řešení dostáváme od občanů poměrně mnoho. Retardéry, kromě výhod, přinášejí i řadu nevýhod. Úvaha o retardérech je vhodná na samostatný článek.

V celé obci je nejvyšší povolená rychlost 30 km/h. Je třeba důsledně dohlížet, aby byla dodržována. Velmi uvítáme angažovanost občanů v této věci. Ten, kdo jezdí Hrádkem jako dšabel, si myslí, že si ho nikdo nevšímá, že je to každému jedno. Opak je pravdou. Když takový občan dostane okamžitou zpětnou vazbu, ať už od zastupitele nebo kteréhokoliv občana, který tento prohřešek zaregistruje, je to

Zpětná vazba od občana

Chtěl bych poděkovat panu starostovi Robertu Borskému za zařízení montáže dvou vypuklých zrcadel, a to jednoho pod přejezdem a druhého na křižovatce při výjezdu od Mimy. Zrychlí se tím výjezd zpod přejezdu i při výjezdu od Mimy, je to přehlednější a rovněž bezpečnější i pro chodce, jelikož je už z daleka vidět, zda tam někde nejede auto. Za řidiče i chodce děkuje

J. P.

Za svými kořeny až přes oceán

Poslední páteční odpoledne aprílového měsíce bylo obzvlášť výjimečné. Někteří z nás byli účastníky besedy se silným životním příběhem.

Paní Diane Caradeuc, žijící ve městě Santa Ana v Kalifornii, před časem kontaktovala obec ve snaze nalézt svého předka. Podářilo se zjistit, že její dědeček z matčiny strany, Pavel Kadlubiec, se v Hrádku narodil. Ve svých 27 letech, v roce 1913, emigroval do Oklahomy v USA, kde poz-

ději založil rodinu. Byl objeven i jeho rodný dům v Hrádku. Paní Diane byla zprávou tak nadšena, že se rozhodla Hrádek navštívit a souhlasila podělit se s veřejností o příběh hledání a nalezení dědečkova rodiště, ale také nové životní etapy, kterou v Aldersonu započal. Na konci setkání paní Caradeuc předala hrádeckému starostovi dopis psaný rukou starosty města Alderson. Jeho volný překlad si vám dovoluujeme zveřejnit.

Maš

Aktuální fotografie Diane Caradeuc

Dům v Aldersonu

Diane líčila, s pomocí tlumočnice, dědečkovu životní cestu

Drahý pane starosto,

jmenuji se Rodriguez a jsem starostou malé obce Alderson, ležící v Oklahomě. Rád bych Vás oficiálně pozdravil a vyjádřil respekt jako starosta starostovi. Je mi opravdu ctí předat Vám pozdravy na počest památky bývalého člena naší komunity, který pochází z Vaší obce. Alderson bylo kdysi průmyslové město těžby uhlí, ale nyní už je pouze obcí s téměř 230 obyvateli, kteří jsou hrdí na své kořeny a původ. Nadšeně jsem si vyslechl příběh Pavla a Annie Kadlubcových, který mi vyprávěla jejich vnučka, paní Caradeuc. Naše minulost je jen jedna, a proto si myslím, že bychom si ji měli vážít a držet se jí.

Něco málo o naší obci: máme poštu a benzínovou pumpu. Nachází se zde pár prosperujících kostelů. Sídlí zde několik ropných společností, které zřídily obchodní kance-

láře podél hlavní silnice, která půlí město. Nicméně, navzdory těmto okolnostem, nejdůležitější pro nás je, že naše město je stále místem, kde si hrají a vyrůstají naše děti a my se snažíme dělat vše pro to, aby v Andersonu spokojeně vyrůstaly.

Naše město, podobně jako pan Kadlubec před lety, je odhodláno být tím nejlepším, jakým může být. Příběh, který mi byl zaslán, popisuje rodinu, která do Aldersonu přišla, usadila se a byla příkladem a inspirací pro všechny kolem. Představuji si, že jejich úspěchy a naplněné životy v Aldersonu jsou pevně propojeny s jejich původem.

Jménem města Alderson bych Vám rád poslal srdečné pozdravy od našich občanů a popřál jen to nejlepší pro Vás a Vaše občany.

S pozdravem,
Starosta Jason Rodriguez

Dědeček Pavel se za mořem živil těžkou prací

Budova pošty v Aldersonu

Historie Hrádeckých rodů

Kadlubiec

V souvislosti s návštěvou Diany Caradeuc (příběh popisuje jiný článek), která v Hrádku našla předka Pavla Kadlubce, vzniká otázka, kde se předkové nacházeli a jakou to má souvislost s dnešními Kadlubci v Hrádku.

Nejstarší předek, který se přičlenil do rodiny Žurků, kteří bydleli v hrádeckém domě č.p. 52 na Chodurce, se jmenoval Jan Kadlubiec, narozen v roce 1774. Vzal si za ženu Annu Žurkovou, se kterou zplodil 7 synů a jednu dceru. Nejmladší syn Andrzej si vzal Zuzannu Stryjovou z Milíkova a usadili se v domě č.p. 48, který stál opodál v lokalitě zvané Za dolinou. Málokdo, kromě hrádeckých myslivců, ví, kde se v horské části

Hrádku dům za dolinou nachází. Protože tam opravdu dávají lišky „dobrou noc“.

Novým majitelem domu se stal v roce 1884 syn Andrzej, Jiří, který měl dvě ženy, obě pocházející z Hrádku. S první, Marií rozenou Stryjovou, měl dvě dcery a dva syny. S druhou, Annou rozenou Heczkovou, měl syna Adama a dceru Annu.

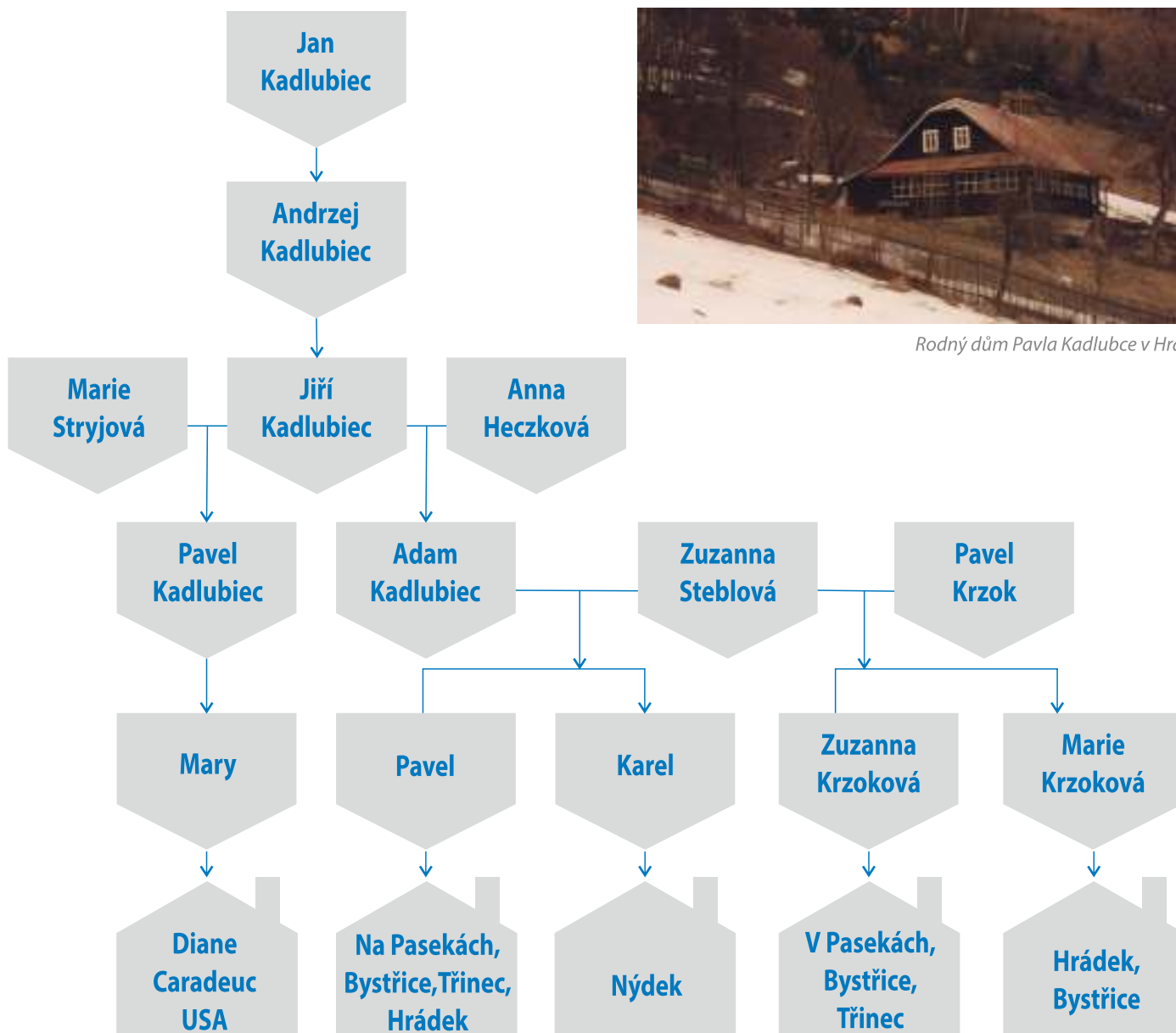
Pavel z prvního manželství se v roce 1913, ve svých 27 letech, rozhodl emigrovat do USA do městečka s názvem Alderson v Oklahomě. Jeho vnučka, Diane Caradeuc, přijela letos do Hrádku pátrat po jeho kořenech i vzdálených příbuzných.

Adam z druhého manželství si vzal vdovu po Pavlu Krzokovi od Rykaly, který padl na

italské frontě v 1. sv. válce. Přitom vyženil dvě Krzokovy dcery Zuzannu a Marii. Starší Zuzanna se provdala za Josefa Troszoka z nedalekých Pasek, kde žijí jejich potomci. Mladší Marie si vzala Josefa Konderlu. Potomci Konderlů dodnes tvoří jádro osady U Rykaly.

Adam se Zuzannou měli i vlastní děti, syny Adama, Pavla a Karla. Potomci Pavla se usídlili v Bystřici Na Pasekách a potomci Karla v Nýdku. Setkání s americkou příbuznou v Centru volného času v Hrádku se zúčastnilo kolem 20 potomků Adama Kadlubce i Pavla Krzoka.

RB

Rodný dům Pavla Kadlubce v Hrádku

Hrádek se moderní technologii veřejného osvětlení nebrání

Od nového roku 2016 jsou v jedné části obce nainstalována LED svítidla nejmodernějšího typu, která jsou ojedinělá i v rámci ČR. V tělese lampy jsou dvě 50W vysoce výkonné LED diody. Elektronický řídicí systém ovládá činnost svítidla. Programovatelný mikroprocesor řídí zapínání a vypínání svítidla v režimu centrálního zapínání a vypínání pouličního osvětlení. Režim svícení je možné nastavit čtyřmi zvolenými časovými intervaly. V každém intervalu je možné nastavit dva režimy provozu (trvalé svícení a svícení v rozsahu výkonů od 10% až do 100%). To umožňuje snížení výkonu svítidla v době, kdy není nutné svítit na plný výkon, přináší úsporu elektrické energie a snižuje světelné znečištění v obcích a městech v noční době. Řídicí deska obsahuje paměť, která uchovává všechny informace o provozu LED svítidla. Data je možné kdykoli exportovat ve formě xls. souboru. Správce osvětlení má tak možnost získat informace

o provozu svítidla, jak dlouho každý den svítilo a kolik elektriny za den spotřebovalo. Je možné také získat informaci o celkové spotřebě všech svítidel za sledované období ve Wh.

Každé svítidlo lze naprogramovat zvlášť podle místa, které má osvětlovat – např. křižovatky komunikací, úsek se zvýšeným pohybem chodců apod.

Životnost LED diod je 50.000 hodin svícení. Pořizovací náklady svítidel jsou sice vyšší než při nákupu klasického svítidla se sodíkovým světelným zdrojem, ale modernizace veřejného osvětlení v obcích je správnou cestou, která vede k finančním úsporám obcí za provozu kvalitního veřejného osvětlení.

Je také zajímavé sledovat vývoj veřejného osvětlení, kdy v šedesátých letech minulého století nahradily rtuťové výbojky žárovky klasické, ty potom počátkem osmdesátých let nahradily výbojky sodíkové, které

ještě asi v 80% osvětlují naše města a obce. Postupně jsou sodíková svítidla nahrazována LED svítidly, takže se nám zajímavě mění noční pohled na osvětlená města z kopců, kdy dřívější žluté až červené odstíny sodíkových svítidel nahrazuje přirozenější bílá barva LED svítidel.

V Hrádku je to symbolické o to víc, že novými LED svítidly je osvětlena komunikace ve středu obce, která vede k místnímu muzeu, kde jsou vystaveny krásné předměty denního použití našich předků, které možná také v době uvedení do běžného života vzbuzovaly počáteční nedůvěru z něčeho nového.

V oblasti veřejného osvětlení pracuji více než 35 let a proto by chtěl vedení obce Hrádek poděkovat za ochotu a vstřícnost s jakou zavádí nové technologie ku prospěchu své obce. Tento přístup není totiž v naší zemi jevem příliš obvyklým.

Zdeněk Ščasný

Část obce „svítí úsporně“

To ni móg być Gródczan

Již druhým rokem slouží květinová výzdoba na mostě přes Olzu a zpřijemňuje cestu do části obce za řekou. Pragmatici říkali: „Zbytečné úsilí, to tam nebude ani týden“. Byl jsem rád, že se tehda mýlili. Letos je však situace odlišná. Někomu rozkvetlý most leží v žaludku. Již podruhé bylo několik kvetoucích truhlíků zdemolováno. Poprvé se tak stalo z pátku na sobotu, kdy údajně banda opilých mladíků procházela z nějaké pařby směrem na Bystřici. Totéž se opakovalo za dva týdny. Než jsme nasadili fotopast, ptali se lidí, zda si nevšimli něčeho podezřelého. Obyvatelé, se kterými jsem hovořil osobně, byli z tohoto vandalismu posmutnělí. Jeden muž dokonce s patriotickým patosem prohlásil: „Tyn zdrap to nie był Gródczan, Gródczan by cośi takigo nikdy nie zrobił.“

Nedávno jsem navštívil Štrasburk. Nádherné město, sídlo evropského parlamentu. Kde se člověk podíval, byly truhlíky s květinami. Všechny mosty pěkně vyzdobeny. Že by tam nebyli vandaloové?

Rád bych viděl do hlav těch výrostků. Co je pudilo k tomu, aby opakovaně zlikvidovali květiny na našem hrádeckém mostě? Jaké poselství chtějí sdělit svému okolí? Proč si vybíjejí svou frustraci takovýmto způsobem? „Kde udělali soudruzi z NDR chybu?“

Jiný příklad: Chválabohu, bariéry na několika místech zarůstají keří. Někde již není stěnu skoro vidět. Pokoušíme se na východní, zelenomodré straně vysadit popínavé rostliny - přísavníky, které by časem vytvořily pří-

Zkrášlený most přes Olzu

rodní stěnu. Žel, tuto aktivitu letos znehodnotili školáci, kteří, vracejíce se ze školy, všechny čerstvě zasazené popínavky vytrhali. Zřejmě chybí osvěta. Bude třeba žáky hrádeckých škol poučit, proč je užitečné nechat bariéry zarůst. Pracovníci technického úseku posléze rostliny znovu zasadili, ale řada z nich se již nevpamatovala. Divný rok, zdá se.

R.B.

Vítání občánků

První akce „vítání nově narozených občánků“ proběhla už v roce 1976, kdy byly maminky s nemluvněty vítány předsedou komise soudruhem Miroslavem Pilchem. Oblíbená tradice přetrvala až dodnes. Letošního slavnostního aktu se zúčastnilo 17 rodin, které společně se starostou obce přivítaly 19 nově narozených dětí. Přejeme všem novým občánkům, aby se stal Hrádek jejich trvalým a krásným domovem, kde budou vyrůstat v lásce a bezpečí.

Kvalitní péče o blízké v pohodlí domova

V dnešní době existuje spousta možností včetně pomocných služeb a pomůcek, díky kterým můžeme o své blízké pečovat z jejich odjakživa známého prostředí a zjednodušit jim tak obtíže spojené s věkem, nemocí či úrazem. Domácí péči

usnadňují nejen zdravotníci a ošetřovatelé, ale také sociální služby – především pečovatelská služba a systémy tísňového volání. Fyzické i psychické síly pak pomohou šetřit kompenzační pomůcky. Přinášíme stručný přehled poskytovatelů

zdravotní a sociální péče v blízkém okolí, jejichž působnost spadá i do Hrádku.

Přehled pro nás připravila ředitelka Charity Třinec, Marta Bezečná.

V domácím prostředí může být poskytována:

1. ZDRAVOTNÍ PÉČE

V rámci této služby domů ke klientovi jezdí sestřičky a provádějí doktorem stanovené úkony. Tyto služby jsou hrazeny pojišťovnou.

MEDICA zdravotní péče, s.r.o.

<http://zdravotnipiece.trinec.cz/>
medica@seznam.cz
Konská 63, TŘINEC
Tel.: +420 558 993 587
Mobil: +420 724 257 219

Jiřina Ivanovová s.r.o.

Mobil: + 420 602 535 696

AGENTURA SESTER , Návsí 499

Hamroziová Ludmila
Mobil: +420 724 992 495
Jopková Anna
Mobil: +420 739 471 649
Pilchová Monika
Mobil: +420 776 706 050
Zogatová Irena
Mobil: +420 731 724 250

Mobilní hospic při MEDICA zdravotní péče, s.r.o.

V tomto zařízení se zaměřují na pomoc onkologicky nemocným pacientům. Zajišťují komplexní péči a poskytují zdravotní i lidskou podporu terminálně nemocným pacientům a jejich rodinám v jejich domácím prostředí. Péče ordinována lékařem je plně hrazena zdravotní pojišťovnou. Tuto péči ordinuje v případě ukončení hospitalizace v nemocnici či jiném zařízení oddělený lékař, v ostatních případech praktický lékař.

www.umirani.cz/rady-a-informace/nemocny-v-domaci-peci

2. SOCIÁLNÍ PÉČE

Pracovníci v sociálních službách vypomáhají s hygienou, s podáním jídla, nákupem, drobným úklidem a dalšími činnostmi. Tuto pomoc klient hradí z tzv. příspěvku na péči.

Osobní asistence: Podané ruce, z. s.

Jablunkovsko
tel.: 595 174 111

Slezská Diakonie - Tabita

Třinec, Jablunkov
Mobil: +420 737 221 105
www.slezskadiakonie.cz

Charita Třinec – CHAS

Mobil: +420 731 516 569
www.charitatrinec.cz

3. PŮJČOVNA POMŮCEK

K zapůjčení jsou vozíky, chodítka, elektricky ovládané postele, matrace proti proležením a další pomůcky.

Charita Třinec – CHAS

Tel.: 558 993 587
www.charitatrinec.cz

4. TÍŠŇOVÁ PÉČE

DORKAS Ostrava tísňová péče

Pomocí tísňového tlačítka si může uživatel kdykoliv přivolat okamžitou pomoc.

Tel.: 596 613 513
Mobil: +420 733 142 432

Anděl strážný

Mobilní přístroj „krabička s červeným tlačítkem“. Má dosah i mimo domácnost. Monitoruje pohyb.

Mobil: +420 731 516 569

Nikdy nejsi sám

Nikdy nejsi sám, z.s. to organizacja społeczna, która rozpoczęła swoją działalność we wrześniu 2014 roku i ma swoją bazę w Trzyńcu.

Głównym celem działania stowarzyszenia jest organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością. Nasi podopieczni dojeżdżają na spotkania do

Trzyńca nawet z Czeskiego Cieszyňa i Mostów koło Jabłonkowa. (więcej na www.nikdynejsiam.eu) Pieniądze na działalność zdobywamy tak jak każda inna organizacja: piszemy prośby o granty, zwracamy się o pomoc do biznesmenów, za drobne pieniądze sprzedajemy gadżety z naszym logiem, zbieramy nakrętki, ...

Paní učitelky mají tvoření v genech

Totež kiedy zwrócił się do nas główny organizator zawodů Hyundai Perun Marathonu 2016, že část̄ dochodu z̄ zawodů̄ z̄decydował̄ sīe přeznaczyć̄ na naš̄ū d̄iãalnořt, stanęliřmy přez zadáním – w jaki spůsob zaprezentować stowarzyszenie, jakim spůsobem podziękować.

Organizatorom spobobał sīe naš pomysl̄ udekoraowania finisherů̄ ręcznie robionymi medalami pamiãtkowymi... ale problem byl̄ z̄ liczbã medali. Na starcie miało stanãt około 550 zawodniků̄. Wtedy przypomniałam sobie, že czeska škola w Gródku dysponuje pecem do wypalania ceramiki. Pani dyrektor Šárka Honusová zaraz podjelā d̄ecyzjẽ z̄ chęciã pomocy. Po wstępných rozmowach obmysliřlyřmy plan d̄iãalania, Pani Dyrektor opracowała projekt medalu, a poniewař ma juř wielkie dořwiãczenie z̄ glinã ceramicznã powstał wzor – medal i byl̄ na

medal! Wraz ze swym gronem pedagogicznym wykroilā i „upieklā“ wszystkie medale. Kolejnã czynnořciã byl̄o malowanie naszego loga, ktore zdobiło glównã stronẽ. W kwietniowe popołudnie spotkały sīe w piwnicy czeskiej školy – wszystkie panie nauczycielki ze školy czeskiej, dołãczyły koleřanki ze školy polskiej i ekipa robocza stowarzyszenia. Rozpoczelā sīe prawdziwa manufaktura medalowa! W ciãgu 5 godzin udało sīe pomalować wszystkich 550 sztuk. A potem to juř „wystarczyło“ tylko dopisać specjalnymi flamastrami tekst. I wszystkie medale sã handmade Koszty materiału pokryło stowarzyszenie. Wynik byl̄ wspaniały! Organizatorowi i uczestnikom medale bardzo sīe podobały. Dziãki tej wãspólnej akcji udało sīe do kasy stowarzyszenia uzyskać znaczącã sumẽ. Tym artykułem pragnẽ serdecznie podziękować moim koleřankom nauczy-

cielkom za ich czas i pořwiãcenie. A zarazem chcẽ poinformować gródczan o dobrych sercach, ktore bijã pod dachami obu szkół. Može nawet ktoř z Gródku wywalczył ten medal?

W imieniu stowarzyszenia
Renata Czader

Vzniklē výtvořy z̄ keramiky

Z centra

Maminky mají svůj znak

Maminky z Hrádku a blízkého okolí si pro svůj klub vymyslely jedinečné pojmenování. Vedoucí Dorota Konderlová jej doplnila vlastnoručně malovaným znakem. Klubík založený v březnu nyní nese název Hrádátka a ve znaku má symboly neodmyslitelně spojené s obcí - dřevěnou tvrz a stoletou lípu.

Rukodělná dílnička

Začátkem května se konal další kurz pro šikovné ruce. Tentokrát nás bývalá rodačka, paní Jana Brůžková, naučila vyrábět překrásná srdíčka z papírových ruliček a poučila o tom, že nejlepším materiálem pro jejich výrobu mohou být obyčejné listy Zlatých stránek.

Dětem začal promítací červenec

Každý čtvrtek v červenci se před devátou ranní v Centru scházejí rozzářené děti, těšící se na další pohádku ve 3D. První promítání prožívaly dobrodružství s oblíbenými žlutými mimoni, při druhém objevovaly záha-

dy pavoučího muže měničích se v superhrdinu. Co bude přistět? Nekařme dětem překvapení. Těšíme se každý červencový čtvrtek od 9:00 – 11:30.

„Speakujeme od malička“

Vpondělí 25.7. od 8:30 – 11:30 bude pro děti z prvního stupně připraveno anglické dopoledne se zvířátky. O dva dny později, ve středu 27.7., si ve stejném čase budou moci osvojit první slůvka děti ze školiček. Pomůže jim v tom krte-

ček spolu s pedagořkou a majitelkou cizojazyčného e-shopu Zuzanou Čmielovou. Domů si pak odnesou hravẽ leporelo nebo kniřečku v angliãtinẽ.

Více informací
na tel. 601 383 111.

Knihy nadosah

Nakladatelství Beskydy a cizojazyčný e-shop Čteme dětem jinak 24. 6. 2016 už podruhé nabídly své knihy pro děti i dospělé za zvýhodněné ceny.

Sadíme, kosíme, vylepřujeme

Zahrádka školky za Centrem se mění k nepoznání. Šikovné ruce pracovníků obce se starají o vytvoření bylinkového koutku, pečují o květiny a pravidelné kosení trávy. V plánu je vytvoření menší kuchyňky s posezením v jedné

části bývalé stodoly. Klid a bezpečí zahrady využívají děti z české školy a školky, ale po předchozí domluvě i spolky a organizované skupiny osob (především v odpoledních hodinách).

Nové aktivity v polovině září

Čas táborů, dovolených a především zvyšujících se teplot byly pro Centrum předzvěstí tzv. prázdninového režimu. Od poloviny září však budou probíhat nové kurzy, o kterých Vás budeme informovat prostřed-

nictvím webu obce. Těšit se můžete na různé pohybové aktivity, kreativní dílničky, odborné besedy či pohodový kurz anglické konverzace pro dospělé – věčné začátečníky. Při plánování aktivit je pro nás nejdůleži-

tější váš zájem. Proto uvítáme, nejlépe přímo z vašich úst, co byste rádi. Neváhejte nás kontaktovat!

Olympijský Den

V letošním roce konání olympijských her nemohlo být téma provázající oslavy Dne Děti jiné než sport. Začátek akce byl ve znamení zdolání pěti sportovních disciplín. Za splnění úkolu obdržel každý soutěžící odměnu se spoustou vitamínů, což při sportování bývá povoleným povzbuzovadlem. Soutěžilo se stejně jako loni - u obecního úřadu, v Belku, u české a polské školy. Největší ohlas mělo stanoviště v Belku, kde na děti čekal brankář v kompletní výstroji. Poslední disciplína byla na hřišti, kde organizátoři připravili občerstvení, bublinkovou show s klaunem, diskotéku s DJ Bartnickim a táborák, který byl v režii místních hasičů. Je skvělé, že se akce zúčastnili nejen děti s rodiči, ale i prarodiče, přátelé, známí a kamarádi. Těšíme se na příští rok a děkujeme obci, místním spolkům a církvím za přilože-

nou ruku k dílu a všem návštěvníkům za mimořádnou účast.

Rudolf Mlčoch

V Belku padaly do branky suverénní góly

Když bylo třeba, zapojili se i tatínkové

Překvapení po zdoláních úkolech – bublinková show

Ze školních lavic

Wyjątkowa wizyta w przedszkolu

Na początku czerwca gródeckie przedszkole z polskim językiem nauczania odwiedził wyjątkowy gość. Wśród dzieci znalazł się dyrektor generalny Huty Trzyniec, Jan Czudek, który sam w przeszłości uczęszczał do miejscowej placówki. Celem jego wizyty było przekazanie dzieciom prezentu w postaci klocków lego i metalowych klocków „Merkur”. Podobne prezenty trafiają corocznie do wybranych przedszkoli w regionie. W ubiegłym roku huta przekazała klocki do dziesięciu dużych przedszkoli, w tym ro-

ku postanowiła obdarować dwadzieścia mniejszych placówek. W sumie zakupiono klocki za sto tysięcy korun. Naszym celem jest wspieranie umiejętności dzieci. Wierzymy, że w naszym regionie z bogatymi tradycjami hutniczymi, mamy wiele utalentowanych technicznie dzieci. Czasami się trochę o tym zapomina – powiedział Jan Czudek, który

Dyrektor generalny Huty Trzyniec, Jan Czudek

swoimi odwiedzinami ucieszył niejednego przedszkolaka. Gródeckie dzieci chętnie

wciągnęły dyrektora huty do wspólnej zabawy. Dzieci wraz z paniami nauczycielkami przygotowały dla niego niespodziankę. Na głowę włożyły mu kolorowy kapelusz, do rąk wędkę i tworząc wokół niego krąg, zaśpiewały wesołą piosenkę. Jan Czudek tow-

arzyszył dzieciom również w odpakowywaniu prezentów, które przywiózł. Przedszkolaki z dużym zaangażowaniem pokazały mu, jakie cuda z klocków potrafią zbudować. Kiedy wszedłem dziś do gródeckiego przedszkola, to przypomniały mi się

chwile, kiedy spędzałem tu czas ze swoimi kolegami i koleżankami.

Magdalena Ćmiel

Sport w polskiej szkole

Bardzo ważnym elementem edukacji i wychowania młodego pokolenia jest sport. Jego rozpowszechnianie od najmłodszych lat prowadzi do prawidłowego rozwoju dziecka i uzyskiwania nawyku w kierunku codziennego gimnastykowania organizmu. Potrzeba częstego ruchu powinna być koniecznością szczególnie w dzisiejszych „komputerowych” czasach, gdy młode pokolenie niemałą część dnia spędza przy laptopie lub tablecie.

W naszej szkole, prócz obowiązkowych lekcji wychowania fizycznego działa kółko sportowe, do którego uczęszcza większość uczniów. Grono naszych młodych sportowców od lat prowadzi absolwentka Uniwersytetu Ostrawskiego, która na codzień trenuje biegaczy w różnych klubach sportowych.

Popołudniowe zajęcia świetlicy szkolnej

są następną okazją do wzmacniania kondycji fizycznej, ponieważ nowe boisko szkolne jest doskonale przystosowane do uprawiania różnych sportów.

Dopołudniowa ekstra przerwa relaksacyjna przysparza użytkownikom szkolnego placu gier i zabaw dodatkowych emocji sportowych. Wyżej wymienione czynniki w dużym stopniu wpłynęły na wyniki, które udało nam się osiągnąć w ostatnich latach. W dyscyplinach atletycznych tworzymy ścisłą czołówkę w kategorii polskich szkół małoklasowych zdobywając na igrzyskach lekkoatletycznych w Trzyńcu trzy razy pod rząd 1 miej-

sce. To rekord w kilkudziesięcioletniej tradycji organizowania ILA PSP. Co prawda w sportach zimowych jest odrobinę gorzej, jednak na tradycyjnym Zjeździe Gwiazdzistym prawidłowo plasujemy się na przednich miejscach w kategorii małoklasówek.

Dyrekcję i pedagogów cieszy również fakt, iż nasi absolwenci kontynuują dobrą passę sportową gródeckiej szkoły zdobywając medale w szkołach w Bystrzycy i Jabłonkowie.

Kazimierz Cieślak

Loučení

Dne 21. 6. jsme se slavnostně rozloučili s 19 předškoláčky. Poslední den v červnu děti naposledy vykročily z MŠ, která se pro ně tak stává navždy minulostí a po prázdninách se z nich stanou školáci. V ZŠ na ně čeká školní lavice, každodenní poctivé učení a nové paní učitelky, které je seznámí s mnohým, co budou ve svém dal-

„Všechno, co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce.“

Robert Fulghum

ším životě potřebovat. S těmito dětmi jsme strávili mnoho krásných dnů plných her, radosti, přátelství, pro někoho i prvních lásek a osobních pokroků.

Přejeme jim dny plné radosti z úspěchů opravdového školáka a uspokojení z objevování všeho nového kolem. Rodičům děkujeme za výbornou spolupráci a vstřícnost během docházky dětí a přejeme pevné zdraví a mnoho úspěchů do dalších let.

Julie Mitrengová

Symbolického vstupu do nové životní etapy se děti zhostily, za doprovodu fanfár, se vši vážností

Na Dneň Nauczyciela

(przyśpiewka na melodię ludową Rechtory napisana z okazji obchodów Dnia Nauczyciela)

1. Jak zech chodził do szkoły, uczyły mie rechtory,
/jedna dwie, trzy cztery, to są piękne litery / bis
2. Jak zech chodził na Gimpel, tam był nie jedyn belfer,
/ tu braki, tam dziura, ciężko była matura / bis
3. Jak zech chodził na wyszke, grali my sie na myszke,
/to były, zabawy, potym z ciąży obawy / bis
4. Jak zech prziszeł do szkoły, witały mie rechtory,
/ej ty ty, ej ty ty, już sie chytej roboty /bis
5. Jak zech prziszeł do klasy, siedziały tam mamlasy,
/nie szło im, uczyni, zaś wybornie kurzyni /bis
6. Jak tam prziszeł tatowie, hned to było na Nově,
/tu karty, tam wino, dyrektorka ganc sino /bis
7. Jak tam prziszeł inspektor, to wóm dziepro był fyrmol
/wszycy my, gónili, uczniowie sie dziwili /bis
8. Jak zech dostał wypłate, to było na oprate,
/co to je, za pieniędz, jeszczce miyni niż mo ksiądz /bis
9. Jak zech sie chcioł ożynić, nie było czym zapłacić,
/ a w Kasie, pujczki nóm, nie dowali rectoróm /bis
10. Dzisiaj je czym zapłacić, trzeba ale dziynnie drzić,
/a stejnie, se myślóm, że je strasznie dobrze nóm /bis
11. Bo my mómy feryje, każdy tu szpekuluje,
/ a my sóm, na nerwy, jymy celtki bez przerwy /bis
12. Coraz bardziej lyniwe, dziecko dzisiaj w szkole je,
/a tata, sie strupi - nauczyciel je głupi /bis
13. Rehtór ni mo opory, taki to je love story,
/choć by sie, roztargoł, uczył w kasku i nie społ /bis
14. Szczęści dzisiaj mómy My, w cieplutku se siedzimy,
/starosta, nas pozwoł, odwiyżć z chaty obiecoł. /bis
15. Dziękujmy za wszystko, za kawę i za ciastko,
/tego se, wożymy, za rok zaś tu przidymy /bis
16. Wszystkim Radnym życzymy, Wielkanocnej gościny,
/smacznego, jajuszka, kupa wody do łózka /bis

Kazimierz Cieślak

Už půjdu do školy

Už půjdu do školy,
těším se, mámo.
Vyskočím z postýlky
brzičko ráno.
Už mi nepomáhej, mami,
obleču se ráno sám.
Už jsem velký, mami,
do tašky si věci dám.
Dovedeš mě brzy z rána
do té naší školy,
budu tam mít kamaráda,
však uvidíš, mami!

Radovali jsme se na radovánkách...

Mladší děti oslnily vystoupením i originálními kostýmy

Starší děti vnesly na hřiště atmosféru Divokého západu

Každoročně v tomto čase radují se děti zase.

Na hřišti jsme zacvičili, kapky deště nás zkropily, nám to vůbec nevadilo, sluníčko pak zasvítilo.

Hudba k tanci vyhrávala, vůně jídla všechny lákala. Večer nás tombola pobavila a všechny výherce potěšila!

Šárka Honusová

Týden prevence

Jeden dubnový týden jsme věnovali vzdělávání dětí a žáků v oblasti bezpečného chování, zdraví, úrazů, první pomoci, šikany, dopravní výchovy. Tato témata se objevovala ve vyučování po celý týden. Na pomoc jsme si přizvali maminky - zdravotnice, které

nám pomohly odbornými radami. Naše bývalá žačka Hanka Kotasová poradila dětem, jak bojovat se šikanou a kyberšikanou. Paní Podermanská zahájila dopravní výchovu čtvrtáků a páťáků, která bude zakončena celodenním kurzem na dopravním hřišti v Jablunkově.

Julie Mitrengová

Ochotné maminky přišly do školy tentokrát v pracovním, aby dětem poradily co a jak...

...namazat, ošetřit, obvázat...

Kým bych chtěl/a jednou být

Tentokrát jsme se ptali dětí z české školy, čím by rády byly, až vyrostou. U klučičích profesí převládala touha stát se fotbalistou, děvčata to zase táhlo k práci se zvířaty či k učitelství. Někteří by zase rádi kráčeli ve šlépějích svých rodičů, ke kterým s obdivem vzhlíží. Zveřejňujeme nejzajímavější odpovědi a přejeme dětem, aby šly na cestě za vysněným povoláním s rozvahou a vytrvalostí.

Erika Dordová, 5. r.

Já bych chtěla být cukrářkou. Jako malá jsem pomáhala tetě s dorty. A teta se mě ptala, jestli nechci být cukrářkou. Moc mě bavilo dělat různé postavičky. Moc mi to nešlo, ale teta říkala, že jsem se pak hodně zlepšila. I moje mamka si myslí, že mi to strašně jde.

Adam Byrtus, 2. r.

Chtěl bych být archeologem. Protože bych hledal kosti od dinosaurů.

Michaela Klusová, 1. r.

Až vyrostu, chtěla bych být paní učitelka, protože se mi líbí děti, co jsou hodné nebo pracovat v útulku koček, protože mám ráda zvířata nebo pracovat ve zverimexu, protože se mi strašně líbí zvířata.

Vojtěch Matloch, 5. r.

Já bych chtěl být programátorem počítačů, abych uměl opravit chybu v počítači a abych mohl programovat hry atd. Moc by mě to bavilo. Kdybych byl programátorem, tak bych chtěl umět odstranit virus, opravit PC a vytvořit antivirus.

Mariana Bocková, 2. r.

Paní z útulku, protože miluji psy. Jsou roztočilí, hezcí, hrají, leniví, slušní, někteří jsou zlí a někteří zase hodní.

Alex Teplanský, 2. r.

Opravář chci být, protože mamka a tatka jsou taky opraváři a vydělávají peníze a peníze jsou dobré, protože si pak můžete koupit občerstvení.

Tereza Stonawská, 3. r.

Chtěla bych být něčím co má něco společného s kreativitou. Ráda tvořím a hraji na klavír, tak asi skladatelkou či návrhářkou nebo spisovatelkou. Spisovatelkou, protože mě baví psát knihy. Návrhářkou, protože jsem kreativní a ráda šiju. Skladatelka skládá písně, to mě taky baví.

Jakub Hezko, 2. r.

Chtěl bych být profesionálním fotbalistou, protože mě baví fotbal a trénuji, takže bych neměl čas na jiná zaměstnání a taky vím, že profesionální fotbalisti si hodně vydělávají.

Lukáš Szlaur, 3. r.

Já bych chtěl být fotbalistou. Roli bych chtěl mít jako brankář. Můj favorit je Petr Čech, fandím Arsenalu, Barceloně, Česku.

Léto ve venkovní třídě

V lesní školce Hrádeček se nám v nedávné době povedlo částečně realizovat projekt venkovní třídy. S finančním příspěvím obce Hrádek jsme nechali vyrobit čtyři dřevěné lavičky a stůl pro venkovní využití a děti tak získaly možnost pracovat a také stolovat ve venkovním, a přitom kultivovaném prostředí. Jsme moc rádi, že se vše stihlo ještě před začátkem letní sezóny a venkovní posezení tak skvěle poslouží nejen dětem z Hrádečku, ale také účastníkům příměstských táborů, které už tradičně pořádáme v měsíci srpnu.

Noční život v kostele?

Ne vždy je možné navštívit kostel mimo dobu nedělních bohoslužeb. Ale letos, 10. června, měli občané Hrádku i okolních vesnic již potřetí možnost přijít se podívat do hrádeckého evangelického kostela ve večerních (až nočních) hodinách, v rámci NOCI KOSTELŮ 2016.

Jedná se o celorepublikovou akci, díky které se může veřejnost podívat na noční život v kostele. Konkrétně v Hrádku se mohli návštěvníci zúčastnit bohatého programu, který zahrnoval prezentaci historie kostela i místního sborového společenství, hudební vystoupení rodiny Adámků a alternativního hudebního dua Martina Švendy (kytara, zpěv) a Jakuba Czyže (akordeon), workshop profesionálního focení pod vedením Lukáše Turoně a turnaj v ping-pongu o sladké ceny.

Opomenuty nezůstaly společenské a gastronomické potřeby návštěvníků, které naplnilo bohaté občerstvení a prostor pro rozhovory v budově fary vedle kostela. Kdo se nezúčastnil, může se těšit na další ročník 2017. Ke zpříjemnění čekání zveme všechny také na letní alternativu nedělních bohoslužeb, např. na Společné bohoslužby SCEAV a CB Hrádek, které se budou konat 21. 8. 2016 v areálu Belko.

Hana Kotasová

Jakub Czyž (vlevo) a Martin Švenda se postarali o hudební vložku

Hrádečtí sborovníci by rádi, aby byly v příštím roce lavice zaplněny lidmi, kteří do kostela běžně nezavítají

Misijní služba v Jižní Africe

Milí čtenáři, ráda bych s vámi sdílela příběh jednoho splněného snu. Ti z vás, kteří mne trochu znají, vědí, že velice ráda pracuji s dětmi. Dlouhé roky jsem vyučovala evangelické náboženství také na hrádeckých školách a organizovala dětské tábory. Vždycky mne to táhlo k práci s lidmi a dětmi na okraji společnosti. Před více než čtyřmi lety jsem se začala více zajímat o misijní práci v zahraničí. Bůh vyslyšel mé modlitby a můj sen o službě sirotkům v daleké Africe se stal skutečností. Na začátku jsem neměla žádnou představu o tom, co to skutečně znamená být misionářkou v daleké zemi v dnešním moderním světě.

Bůh mě vedl krok za krokem. Přivedl mi do cesty lidi, kteří mě seznámili s misijní orga-

nizací Operation Mobilization. Nejprve jsem vyrazila na pár kratších misijních výjezdů. V roce 2012 to byla Ukrajina, kde jsem pomáhala celé prázdniny na táborech pro děti ze sirotčinců a v roce 2013 jsem odjela do Velké Británie, abych studovala angličtinu, která je nezbytná, když pracujete v zahraničí v mezinárodním týmu. A před dvěma lety mé kroky zavítaly do Jižní Afriky.

První měsíce jsem strávila v tréninkovém centru na okraji Pretorie. MDT nebo-li Mission Discipleship Training je dle mého názoru jeden z nekomplexnějších a nejintenzivnějších misijních tréninků. Byli jsme připravováni duchovně, emocionálně, mentálně i fyzicky. Žili jsme v mezinárodní komunitě mezi cca 60 lidmi ze 14 zemí, napříč kon-

Červená značka znázorňuje polohu vesničky, kde Monika slouží

tinenty. Samotné soužití v této barevnosti bylo zajímavé a ne vždy jednoduché. Misii v

praxi jsme zažili na různých výjezdech. Nejvíce se mi líbilo na venkově, kde jsme zažili opravdovou Afriku po všech stránkách. Každý den jsme byli obklopeni hromadou místních dětí, pro které jsme připravovali různé programy. Pro vodu jsme chodili asi

Čtením zaneprázdněná třída

2km, vařili si vše na ohni, setkali se s místními šamanskými obřady, s velikánskou pohostinností, a také s otevřenými srdci pro evangelium. Další výjezd byl do centra Pretorie, kde jsme pomáhali jedné místní církvi v práci s bezdomovci, prostitutkami a dětmi z ulice. Na poslední výjezd jsme vyrazili do muslimské čtvrti Pretorie. Tam jsme navštěvovali různé rodiny, seznamovali se s jejich vírou a svědčili o naší víře v Ježíše Krista. Po tréninku se všichni rozjeli do různých koutů světa.

Prostředí slamu v Mamelodi

Já zůstala v JARu, v Pretorii, jen jsem se přestěhovala do černošské chudinské městské čtvrti jménem Mamelodi a začala pracovat v AIDS Hope centru. Je to vlastně takové volnočasové středisko pro znevýhodněné děti a nejen pro ně. Naše služba je velice různorodá. Pracujeme s

děti i s dospělými, kteří jsou nakaženi virem HIV nebo nějakým způsobem postižení nemocí AIDS. Velkou částí naší práce je tzv. After-school program. Děti přicházejí nebo je přivážíme našim minibusem každé odpoledne

po vyučování. Nejprve dostávají teplý oběd, který je pro některé z nich jediným jídlem. Vyučujeme je z Bible, pomáháme s domácími úkoly a doučujeme hlavně angličtinu a matematiku.

Spolupracujeme také s pár středními školami a jedinou zvláštní školou v Mamelodi, kde máme biblické vyučování anebo tzv. Life skills program, což bych přirovnala k

naší Etické výchově nebo Občanské nauce. Připravujeme také různé tréninky pro dospělé. V minulém roce jsme otevřeli třídu, kde jsme vyučovali základy čtení pro dospělé místní obyvatele a matematickou třídu pro studenty středních škol. Letos se otevřel kurs šití, kterým pomáháme místním ženám v získání nějakých dovedností, aby si mohli vydělat peníze na živobytí. Mezi další oblasti naší služby patří návštěva slumů a drogově závislých, spolupráce s místním hospicem, školení pro učitele mateřských škol, dětský klub pro děti z okolí a mnoho dalšího.

Mohla bych pokračovat dalšími příběhy, ale ty vám můžu povyprávět už osobně. Pokud má někdo zájem o moje pravidelné dopisy, napište mi na mail: monika.turonova@o-m.org

Ráda Vás uvidím na prezentaci s následnou volnou diskusí v Centru, kde se o mé službě a zážitcích z Afriky dozvíte ještě více. Setkání se uskuteční 11. srpna v 18:00 hodin.

Monika Turoňová

Čas na výlet

Víkendovka "Na rozcestí", aneb jak v životě nezabloudit

Stalo se to právě v pátek 6. 5. 2016? Nevíte co? Tak hezky popořádku.

Hned po třetí hodině odpoledne jsme se sešli před hrádeckým OÚ sbalení a naladění na nové dobrodružství. Vlakem a autobusem jsme s dětmi dojeli na Košařiska - Milíř a pak zamířili na Kyčeru, kde pan Klus udržuje a pronajímá krásnou starou dřevěnici pro ty, kteří se obejdou v dnešní době bez elektřiny a signálů mobilních operátorů. Jediným novodobým prvkem byla krásná sprcha s dostatkem teplé vody ohříváné pomocí systému spojeného se stá-

lým ohněm pod plotnou kuchyně. Obavy, jak to zvládneme, byly zbytečné, protože společně se přece jen tak něčeho nezalekneme, televizi nepotřebujeme a bez elektřiny je větší zábava. Vedoucí se občas proběhli loukami, aby chytili aspoň jednu čárečku signálu a tak se mohli spojit s rodiči, kteří se chtěli na své dítě optat. Co jsme tam dělali? Povíдали si o životě, přemýšleli jak se rozhodnout v situacích, které nás běžně potkávají. Lhát nebo říci pravdu? Poslechnout či neposlechnout rodiče a jiné autority? Závídat kamarádovi nebo se radovat z

Děti se na Den svých maminek připravily

toho, co mám? A ještě další otázky jsme probírali. Aby naše rozhodnutí byla správná, hledali jsme ukazatele v Bibli a to hned v desateru Božích přikázání, která jsou starým, ale stále aktuálním kouskem zákona o vhodném chování.

Taky jsme tvořili, třeba přání pro maminky, když měly svátek zrovna v den našeho návratu. A hodně jsme byli venku, na stezkách v lese, hráli fotbal na hřišti, i v noci jsme si zkusili odvahu v černočerné tmě daleko od záře pouličních lamp.

O naše hladová břicha se starala Marta Czyžová se snachou Táňou. Vařit pro skoro 30 strávníků na plotně v ne zcela moderní kuchyni nebylo jen tak... Hospodyňky to však zvládly na výbornou. Všem

chutnalo, jak by ne, na čerstvém horském vzduchu řádně vyhládne. Voda vyvěrající z pramene kousek nad chatou krásně osvěžila, lépe než minerálky a džusy... Nikdo nestrádal.

Ten, kdo nezávážal a včas se přihlásil, má na co vzpomínat. Ano, ti kteří zůstali doma nedobrovolně, protože je bacil jarní bacil, mohou být smutní - ale jen trošičku, protože letní tábor se blíží a stále je možnost se přihlásit. Za ten příjemný víkend děkujeme i Obci Hrádek, za její finanční podporu a vstřícnost.

Zdeňka Adamková

Po celodenních aktivitách se dostavila únava

Malebná dřevěnice přiblížila život před desítkami let

Církev bratrská

Ohlédnutí za pingpongovým turnajem

Počátkem května, 7. 5. 2016, se konal již třetí ročník turnaje ve stolním tenise v prostorách sboru Církve Bratrské v Hrádku. Dnes již možno říct, že tradičního turnaje se zúčastnilo třicet účastníků různých věkových skupin a pohlaví, a to jak z řad nadšenců místního sboru, tak i z naší obce a okolních obcí. Organizátoři turnaje se ani takto pestrého výběru přihlášených zájemců nezalekli a připravili pro ně dobře zorganizovanou akci plnou krásných zážitků a napínavých soubojů.

Bylo krásné sledovat zápolení účastníků v každé ze čtyř stanovených kategorií, navíc kvalita hry byla opět na vysoké úrovni. V kategorii starší muži zvítězil Jan Czudek, mezi

mladšími muži Jakub Solowski, kategorii starších žen ovládla Lucie Turoňová a mezi mladšími ženami byla nejlepší Ingrid Konderlová. Závěrečným bodem turnaje byl velice oblíbený kolotoč, kde opět zabodoval Jan Czudek. Díky krásnému počasí jsme mohli vyzkoušet také doprovodné venkovní atrakce - skákací boty či střelbu z různých zbraní. V průběhu akce jsme si mohli všichni pochutnat na grilovaných klobásách.

Díky skvělé atmosféře ve společnosti „sportovtějších“ lidí mohli všichni načerpat nové herní zkušenosti a pozitivní energii.

Medailové pozice patřily i hrádeckým

Nejlepší hráči za svou bojovnost a výkony obdrželi z rukou pana starosty naší obce krásné odměny. Touto formou bychom chtěli poděkovat obci Hrádek za finanční podporu, díky které se tento turnaj mohl uskutečnit. Těšíme se opět za rok!

Ingrid Konderlová a Marek Stebel

Jak vznikla tradice smažení vaječiny?

Pořádný kotlík nad plamenem, pár lžic sádla, nadrobno nakrájená cibulka se slaninou nebo špekem, do toho kopa vajec, sůl, pepř, zamíchat, posypat čerstvou pažitkou, naložit na dřevorubecké krajíce čerstvého chleba a je hotovo. Vaječina se dle tradice dělává na Svatodušní pondělí, padesát dnů po Velikonocích, z církevního hlediska je to den seslání Ducha svatého, tzv. Letnice. Zvyk pochází z židovského svátku vztahujícího se k památce seslání Ducha svatého na apoštoly po Ježíšově zmrtvýchvstání. Vejce je některými považováno za starodávny symbol života, vyfouknutá skořápka má symbolizovat prázdný hrob – vzkříšení Ježíše Krista.

V některých evropských zemích, například v Polsku a Německu, mají v tento den dokonce volno. Jiní tento zvyk, těšíci se oblíbě především na venkově, vnímají jako ideální příležitost k utužení sousedských vztahů, pracovních kolektivů, zájmových skupin a spolků. Už od středověku bývají tato posezení spojována se zábavou, hostinami, zpěvem a tanci. Jak se na tento zvyk pamatovalo v Hrádku? Smažilo se v klubu důchodců, v PZKO, ve SCEAVU i v polské škole.

Zpívaly se náboženské písně

Maš Dětem z polské školy se vyplatilo vystát si dlouhou řadu

Někteří přišli na nový způsob servírování, s barevně sladěnou pampeliškou

Pohodová atmosféra v PZKO

Klub důchodců využil ke smažení zahrádku za hrádeckým Centrem

Ve SCEAVU se role hostitelky chopila paní kostelnice

Rodzinną jajecznica

W sobotę 21 maja w ogrodzie koło Domu PZKO odbyło się tradycyjne smażenie jajecznicy, na którym zebrało się ponad dwadzieścia osób. Smaczne danie prosto z ognia, słoneczna pogoda oraz pozytywne nastroje uczestników sprawiły, że impreza przypominała spotkanie rodzinne. W przyszłym roku być może na jajecznicy spotkamy większą ilość rodzin z dziećmi, bowiem warto pomyśleć o uatrakcyjnieniu imprezy np. w formie zabaw dla dzieci. Smażenie jajecznicy, to była ostatnia impreza przed latem, teraz rozpoczną się przygotowania do Gorolskiego Świąta, które odbędzie się w tym roku w nietradycyjnym terminie, bo od 12 do 14 sierpnia – powieźdźiał przez MK PZKO w Gródku, Paweł Pilch.

Magdalena Ćmiel

Przewodniczący stowarzyszenia, Paweł Pilch

Evakuace školy

Hrádečtí hasiči dobře vědí, jak nebezpečný dokáže oheň být - proto pravidelně provádějí, ve spolupráci s ředitelkou školy, názorná cvičení „Krizové opuštění školy“. A co se vlastně tentokrát stalo?

Na mezinárodní silnici u školy se stala dopravní

Takto nevinně vznikl náš fiktivní požár“

nehoda a hrozí nebezpečí výbuchu. Všichni musí urychleně opustit životy ohrožující prostor. Po příjezdu jednotky a upozornění ředitelky na nebezpečí, žáci včetně učitelů, v zákrytu hasičů neprodleně opouštějí třídy a radí se na dvorku za školou. Po povinné kontrole počtu dětí, za což odpovídají pedagogové, hasiči zdůrazňují důležitost takového cvičení. Po pár specifických otázkách se žáci odebírají do svých tříd. Bylo velice zajímavé pozorovat děti, jak sice se strachem v očích a zatajeným dechem, ale organizovaně opouštějí třídy a následují hasiče po svém boku. Celá akce proběhla ke spokojenosti všech, především dětí, které už se těší na další. Doufáme, že vždy půjde pouze o cvičnou akci.

Bronislav Starzyk

Do přílby se ještě bude muset „dorůst“

Den otevřených dveří v hasičárně

Pátek třináctého letos připadl na květen. U hasičů je spíše než jako smolný den v povědomí jako Den požární bezpečnosti. S jeho připomínkou souvisí prezentace hasičské činnosti veřejnosti, a to v podobě Dne otevřených dveří hasičských zbrojnic.

Největší zájem měly místní děti, kterým se líbila nejen technika, ale i spousta třpytivých pohárů. Na závěr je čekala sladká odměna v podobě bonbonu ze „zlatého poháru“. Svou účastí nás podpořili také pamětníci, kteří ocenili hlavně novou techniku a zázemí. Přišlo i na vzpomínání „jak to bylo kdysi“.

Jménem celé jednotky děkujeme všem návštěvníkům za účast.

Bronislav Starzyk

Děti si Den otevřených dveří nenechaly ujít

GRATULUJEME ŽENÁM
KE KRÁSNÉMU
STŘÍBRNÉMU MÍSTU,

které si vybojovaly
9. července na 1. ročníku
noční soutěže v Nýdku
a přejeme, ať je provází
skvělá forma i nadále!

Letem světem minulostí i současností místních hasičů

Více než před 130 lety začaly na současném území České republiky vznikat různé spolky, sdružení a instituty ochránců soukromého majetku, střežící hospodářské usedlosti, pily a další rizikové objekty požáru. Tyto usedlosti a statky chránily hlavně osoby, které v nich pracovaly a v době svého volného času hlídávaly, aby nedocházelo ke zhářství, nedbalostnímu nebo přírodnímu vzniku požáru. Po čase vznikaly organizace dobrovolných hasičů. Jejich náplní byla ochrana života, zdraví a majetku občanů při živelných a jiných nepředvídatelných událostech. Hrádecký Sbor dobrovolných hasičů byl založen v roce 1908, a tudíž za dva roky bude slavit výročí 110

let založení organizace.

SDH Hrádek se kromě výše jmenovaného podílí také na společensko-kulturních akcích pořádaných obcí. V letošním roce to byly Běh Hrádkem, Úklid Hrádku, Den dětí, Stavění a kácení máje apod. Naší snahou je dobře reprezentovat rodnou obec v regionech Těšínska, Karvinska a Frýdecka v požárním sportu, kde se účastníme právě probíhající soutěže Gorolský pohár, v kategoriích muži i ženy.

Naše činnost v oblasti sportovně-kulturní přesahuje hranice České republiky. Spolupracujeme s dobrovolnými hasiči ze Skoczowa, resp. z Ochab (Polsko). Vzájemně se navštěvujeme v rámci spor-

tovní akce (Bowling).

Obdobně jako u nás, tak i na území Slovenské republiky vznikala Sdružení dobrovolných hasičů. S obcí Čierne máme podepsanu družební dohodu již celých 68 let. Navzájem se navštěvujeme u příležitosti různých sportovních a kulturních akcí a spolupráci v rámci družby hodnotíme kladně. Dobré přátelské vztahy máme s dobrovolnými hasiči ze Svrčinovce, Skalitého, od Vysoké a Rakové. Setkáváme se především u příležitosti požárních závodů.

Obzvláště dobré přátelské vztahy jsme navázali s hasiči z Oščadnice. Členové Sboru v letošním

roce oslavili 90 let od svého vzniku. Na jejich pozvání jsme se 8. května, v počtu 7 hasičů a hasiček, v doprovodu místostarosty Martina Byrtuse, těchto oslav zúčastnili (setkání zobrazuje fotografie na zadní obálce – pozn. redakce). Spolu s námi Českou republiku reprezentoval manželský pár z Dolní Lištné. Oslavy probíhaly na náměstí a předcházela jim slavnostní mše v místním kostele, zorganizována u příležitosti výročí založení sboru a svátku sv. Floriána, patrona hasičů. Čekalo nás vřelé přivítání, bohaté pohoštění a na naši počest byla

vedle vlajky Slovenska, Polska a Evropské unie, vyvěšena také vlajka České republiky.

Po slavnostní mši a projevech hostů probíhaly různé diskuse nejenom mezi hasiči, kterých se zúčastnilo v uniformách cca 100, ale i mezi zastoupenými starosty Oščadnice a sousedních obcí, představiteli okresů a Žilinského kraje. Tyto debaty se týkaly nejen hasičstva, ale i oblastí sportu, kultury apod. Akce dopadla skutečně dobře. V podvečer jsme se vrátili domů s dobrým prožitkem nedělního dne.

Bohuslav Branc

Slavnostní shromáždění u příležitosti výročí sboru

Zájezd pro seniory

Obecní úřad pořádá jednodenní zájezd pro seniory s možností bezbariérových prohlídek. Těšit se můžete na:

- **Prohlídka zámku Kunín spojená s obědem v zámecké restauraci**
- **Dům přírody Poodří v Bartošovicích**
- **Expozice klobouků**
- **Překvapení**

Zájezd se uskuteční

v úterý 6. 9. 2016,

odjezd od OÚ Hrádek v 6:30 hodin

s návratem ve večerních hodinách.

Zájemci se mohou hlásit na OÚ Hrádek.

Cena pro účastníka je 100 Kč.

Zámek Kunín patří k jedněm z nejcennějších barokních skvostů Moravy a Slezska

Malí tenisté

Zahrát tenis na našich tenisových kurtech si 26. 5. 2016 byly děti z české školy a 28. 6. 2016 děti z polské školy. Počasí se jim vydařilo a tak si do sytosti vyhrály. Některé potom odcházely i s pláčem do školy. Pár dětí se svěřilo, že by mělo zájem chodit hrát i přes prázdniny. Protože máme zakoupeno několik dětských raket, není problém se předem domluvit na jejich zapůjčení. Je však třeba přijít v doprovodu dospělého, který se postará o to, aby byl kurt před odchodem upravený jako na začátku. V pří-

padě zájmu o dopolední hru je potřeba se s námi předem domluvit na zpřístupnění do areálu, vedlejší bar U řezníka má otevřeno až od půl 3 a do té doby na hřišti pravidelně nikdo nebývá.

Vlastní rezervaci provedete rychle a jednoduše v rezervačním systému na webových stránkách:

www.tenishradek.webnode.cz vpravo nahore v kolonce „Rezervace kurtu“. Platí pravidlo, že kurt je nutno rezervovat nejpozději 30 minut před začátkem hry. Zrušit rezerva-

ci lze prostřednictvím emailu:

tenis.hradek@email.cz nebo zasláním sms na tel. č. 725 579 013 nejpozději 60 minut před začátkem rezervovaného času.

Návštěvou našich webových stránek získáte podrobné informace o vzniku klubu, plánovaných turnajích a aktivitách, můžete zhlédnout také fotogalerii a dozvědět se o dalších zajímavostech.

Jaroslav Pezda

Na kurtech se postupně vystřídaly děti obou škol

Hrádecký manšaft na Tryton Cupu

Blahopřejeme k vybojování poháru za účtyhodné třetí místo na turnaji konaném 19. 6. ve Skoczově. Hry se zúčastnily celkem 4 týmy. Nutno však dodat, že brambo-

rová medaile zůstala třineckým hráčům, se kterými naši hoši remízovali 0:0 – o bronzové medaili ve prospěch Hrádku rozhodla celková bilance branek.

Nejsilnějším článkem soutěže byla reprezentace Skoczova, která za sebou nechala hráče Beskydu (rovněž ze Skoczova).

Maš

Reprezentace TJ Sokol Hrádek se zaslouženým pohárem

Přijďte fandit našim fotbalistům

Jedna sezóna je pryč. Všechny sportovce vyburcovat k obdivu- skupiny hráčů okresního pře- hodným výkonům. Zaznačte si boru se umístily vždy ve druhé po- termíny do diářů a přijďte naše lovině tabulky. Začátek nové sezó- hráče povzbudit.
ny klepe na dveře – vše může být jinak. Podpora fanoušků dokáže

Josef Byrtus

Okresní přebor mužů

Rk.	Družstvo	Záp.	+	0	-	Skóre	Body
1	Ostravice ▲	26	21	2	3	98:33	65
2	Bukovec	26	12	5	9	72:62	41
3	Návší	26	13	1	12	69:73	40
4	Písek	26	11	6	9	67:73	39
5	Mosty	26	12	2	12	52:56	38
6	Metylovice	26	12	2	12	69:57	38
7	Oldřichovice	26	11	3	12	67:57	36
8	Baška	26	10	5	11	54:65	35
9	Chlebovice	26	10	4	12	44:63	34
10	Nošovice	26	10	3	13	56:58	33
11	Hrádek	26	9	6	11	50:65	33
12	Palkovice	26	9	6	11	58:49	33
13	Lískovec ▼	26	10	2	14	74:81	32
14	Janovice ▼	26	7	3	16	45:83	24

Okresní přebor dorostenců sk. B

Rk.	Družstvo	Záp.	+	0	-	Skóre	Body
1	Jablunkov	16	13	1	2	112:18	40
2	Bystřice	16	12	2	2	83:20	38
3	Písek/Bukovec	16	12	0	4	70:24	36
4	Oldřichovice	16	9	5	2	56:10	32
5	Mosty	16	6	2	8	54:49	20
6	Smilovice	16	5	1	10	39:64	16
7	Hrádek/Návší	16	5	0	11	36:65	15
8	Nebory	16	2	2	12	22:123	8
9	Milíkov	16	1	1	14	28:127	4

Okresní přebor starších žáků

Rk.	Družstvo	Záp.	+	0	-	Skóre	Body
1	Mosty	18	15	2	1	91:10	47
2	Vendryně	18	15	1	2	81:19	46
3	Bystřice	18	12	4	2	58:14	40
4	Milíkov	18	12	1	5	74:25	37
5	Bukovec	18	7	1	10	42:37	22
6	Hrádek	18	5	5	8	23:49	20
7	Návší	18	6	0	12	30:64	18
8	Písek	18	4	1	13	43:66	13
9	Oldřichovice	18	3	2	13	37:11	11
10	Nýdek	18	1	3	14	14:99	6

Kalendář klubu

TJ Sokol Hrádek

Datum	Čas	Svaz	Soutěž	Kat.	K	CZ	Domáci - Hosté
so 13.8.16	17:00	OFS FM	OP	muži	2	10	Hukvaldy - Hrádek
ne 14.8.16	14:30	OFS FM	OP sk. „A“	sd	2	10	Jablunkov - Hrádek
ne 21.8.16	14:30	OFS FM	OP sk. „A“	sd	3	19	Hrádek - Čeladná 7
ne 21.8.16	17:00	OFS FM	OP	muži	3	19	Hrádek - Písek
so 27.8.16	14:15	OFS FM	OP sk. „A“	sd	4	25	Dobratice-Vojkovice - Hrádek
so 27.8.16	17:00	OFS FM	OP	muži	4	25	Vojkovice - Hrádek
ne 4.9.16	9:30	OFS FM	OP	sž	5	23	Hrádek - Mosty
ne 4.9.16	14:00	OFS FM	OP sk. „A“	sd	5	32	Hrádek - Bystřice
ne 4.9.16	16:30	OFS FM	OP	muži	5	32	Hrádek - Nošovice
so 10.9.16	10:00	OFS FM	OP	sž	6	29	Vendryně - Hrádek
ne 11.9.16	13:30	OFS FM	OP sk. „A“	sd	6	40	Smilovice - Hrádek
ne 11.9.16	16:00	OFS FM	OP	muži	6	40	Metylovice - Hrádek
ne 18.9.16	9:30	OFS FM	OP	sž	7	32	Hrádek - Návší
ne 18.9.16	13:30	OFS FM	OP sk. „A“	sd	7	45	Hrádek - Mosty
ne 18.9.16	16:00	OFS FM	OP	muži	7	45	Hrádek - Mosty
so 24.9.16	16:00	OFS FM	OP	muži	8	55	Návší - Hrádek
ne 25.9.16	10:00	OFS FM	OP	sž	8	40	Bukovec - Hrádek
ne 2.10.16	9:30	OFS FM	OP	sž	9	41	Hrádek - Bystřice
ne 2.10.16	13:00	OFS FM	OP sk. „A“	sd	9	58	Hrádek - Palkovice
ne 2.10.16	15:30	OFS FM	OP	muži	9	58	Hrádek - Palkovice
so 8.10.16	12:30	OFS FM	OP sk. A	sd	10	70	Dobrá - Hrádek
ne 9.10.16	9:30	OFS FM	OP	sž	1	5	Hrádek - Milíkov
ne 9.10.16	15:00	OFS FM	OP	muži	10	70	Bukovec - Hrádek
so 15.10.16	10:00	OFS FM	OP	sž	2	7	Oldřichovice - Hrádek
ne 16.10.16	12:30	OFS FM	OP sk. „A“	sd	11	71	Hrádek - Baška
ne 16.10.16	15:00	OFS FM	OP	muži	11	71	Hrádek - Baška
ne 23.10.16	11:30	OFS FM	OP sk. „A“	sd	12	84	Hrádek - Milíkov
ne 23.10.16	14:00	OFS FM	OP	muži	12	84	Hrádek - Chlebovice
so 29.10.16	11:30	OFS FM	OP sk. „A“	sd	13	86	Oldřichovice - Hrádek
so 29.10.16	14:00	OFS FM	OP	muži	13	86	Oldřichovice - Hrádek
ne 30.10.16	10:45	OFS FM	OP	sž	4	18	Písek - Hrádek
ne 6.11.16	11:30	OFS FM	OP sk. „A“	sd	1	6	Hrádek - Písek (Bukovec)
ne 6.11.16	14:00	OFS FM	OP	muži	1	6	Hrádek - Staříč

Jaro – léto v knihovně

Březen – měsíc čtenářů. Tímto heslem jsou stále ještě motivovány děti z mateřské školky. V březnu navštívily knihovnu děti ze všech oddělení. Ti nejmenší byli v knihovně většinou poprvé. Povídali jsme si, k čemu knihovna slouží, co zde děti mohou najít za knížky a jak se k nim správně chovat. Děti vypracovaly úkol, dostaly odměnu a také jsme si společně něco přečetli.

V dubnu se do knihovny vypravili letošní prvňáčci z české školy a v červnu z polské školy. Protože předvedli, že už zvládají všechna písmenka, byli slavnostně pasováni na čtenáře a rytíře knihy. Pro vzpomínku na tento den dostali pamětní listinu, dárek a sladkou odměnu.

V samém závěru školního roku se knihovna naplnila postupně žáky 2., 3., 4. a 5. ročníku. Seznámili jsme se s provozem knihovny a podmínkami půjčování, s rozdělením a uložení knih v knihovně. Pověděli jsme si něco i o tom, jak se kniha v průběhu staletí vyvíjela a jak vzniká dnes.

Petra Borská

Děti pozorně naslouchají každému slovu

Na čtenáře děti pasoval pan král

Není třeba se bát, paní knihovnice vždy ochotně poradí

Novinky v knihovně

Léto, voda a k vodě kniha - pro některé ideální představa odpočinkového dne. Počasí ani vhodné místo ke koupání nezajistíme, s knihou však pomoci můžeme. O prázdninách si některou můžete přijít vybrat ve zkrácené výpůjční době, v pondělky a středy vždy od 12:00 – 16:00.

Jeden plus jedna

Představte si, jak by mohl vypadat příšerný život: manžel vás opustil a rodině nepřispívá ani penny. Vašeho syna puberťáka šikanují a dcera, jež je matematický génius, má sice možnost nastoupit na prestižní školu pro nadané děti, ale vy si to zkrátka nemůžete dovolit. Už jen nákup školní uniformy by znamenal pořádnou díru do rozpočtu – a co teprve školné... Seznamte se, přesně takový je ve zkratce život Jess Thomasové. Jednoho dne se však Jess přihodí zvláštní věc.

V taxíku najde svazek bankovek, který patří arogantnímu milionáři Edu Nichollsovi, u něhož doma Jess uklízí. Žádný balík to sice není, pro Eda bezesporu jen pár drobných, nicméně pro Jess by ony peníze znamenaly řešení problému. Jinak zásadová žena se impulzivně rozhodne, že si peníze ponechá a využije je pro svou dceru. V té chvíli ještě netuší, jak jí jejich majitel následně změní život...

Padrino Krejčír - Afričan

„Padrino Krejčír – Afričan“ je kniha o uprchlíkovi Radovanu Krejčířovi. Přináší dosud neznámá fakta ze zákulisí života Krejčíře, který utekl z České republiky, aby se vyhnul vězení za miliardové podvody a přípravu vraždy.

Děj se odehrává v Jihoafrické republice, kde Krejčír žije od roku 2007. Od té doby došlo v JAR v Krejčířově okolí ke dvanácti vraždám.

Jde o první ze série nových knih o českém podsvětí, na kterých pracuje Jaroslav Kmenta, autor úspěšného

Syn

Sonny je navonok poslušný väzeň. Odsúdili ho v osemnástich rokoch za dve brutálne vraždy, ktoré nespáchal. V modernej väznici, z ktorej sa údajne nedá ujsť, slúži ostatným väzňom ako svedník a dáva im rozhrášenie. Hlavný inšpektor Šimon Kéfas je policajt zo starej školy. Sonnyho otec bol jeho kolega, kým nespáchal samovraždu. V liste na rozlúčku sa priznal k rozsiahlej korupcii. Sonny ho dovtedy vnímal ako dokonalého človeka, pre Šimona bol blízky priateľ. Ten list však obrátil ich svety naruby. Všetko sa zmení, keď jedna z väzenských svedení odhalí ďalšie otcovo tajomstvo. Sonny utečie z väzenia a honba za pravdou a spravodlivosťou sa začína.

bestselleru Kmotr Mrázek.

Kniha je napsána reportážne podľa skutočnej udalosti. A stala sa rovnou podkladom pre zpracovanie scénára k pripravovanému filmu GangsterKA.

Příroda Hrádku II. Hřibovité houby

Česká republika je houbařská velmoc. Asi nejrozšířenějším koníčkem nejrůznějších vrstev obyvatel i našeho regionu je houbaření. A nejoblíbenější a nejfotogeničtější skupinou hub jsou ty, které příjemně voní, jsou měkké a mají zesponu klo-

bouku rourky. Tedy hřibovité. Ty nejtypičtější z nich, které lze v Hrádku spatřit v lesích a na jejich okrajích, představujeme v tomto přírodovědném seriálu. Lidé předpokládají, že všechny tyto houby, a hřibovitých žije v naší republice 75 druhů,

nejsou jedovaté. Až na satana. Ten se ale v Hrádku zcela jistě neobjeví. Je vzácný a teplomilný. Hrádek, díky svým rozsáhlým le- sům, bývá za vhodných klimatických podmínek houbařským rájem.

Hřib smrkový

Asi nejvíce sbíraná houba. Roste nejenom pod smrky, ale i v listnatých lesích. V Hrádku zejména v lesních komplexech v horské části obce. Chutný v nejrůznějších kuchyňských úpravách. U nás mu říkáme „pravák“.

Hřib dubový

Hřib dubový neboli „dubák“ roste jenom pod duby. Je velmi podobný hřibu smrkovému. Liší se stejnoměrně zbarveným, nežíhaným třeněm. Je možná ještě aromatictější než smrkový. V Hrádku hojný v bukových lesích, zejména na Chodurce.

Je velice vděčná houba. Postaru se mu říká suchohřib a po našem „půlhříbek“. Nezaměnitelná, chutná a plní košíky v době, kdy jiné houby přestávají růst. Nejčastěji se mu daří ve smrčinách.

Hřib žlutomasý

Tzv. „zajíček“. Poznáme ho podle rozpraskaného klo- bouku, načervenalého třeně a výrazných živě žlutých rourek. Je jedlý, ale ne moc kvalitní, hodí se do směsí. Často bývá červivý či jakoby plesnivý.

Říká se mu hořčák. Roste hlavně v jehličnatých lesích, často hojně. Krásná, ale zrádná houba. Narůžovělé rourky otláčením růžoví. Nejedlá. Velmi hořká. Malá ne- pozornost zničí celou večeri.

Hřib kovář

Roste v mnoha typech lesů. Prudce po poranění tmav- ne. U nás je to „šinol“ i „šiniok“. Objevuje se už na jaře, i když není příliš vlhko. Pozor, vyžaduje alespoň 20-ti mi- nutovou tepelnou úpravu, pak je jedlý.

Velmi ceněn pro svůj vzhled. Roste jenom pod osikami. Pozná se podle bílého třeně v mládí. V Hrádku se vyskytuje tam, kde rostou osiky, např. na Machočonce. Chutná, jedlá houba.

Ve slezském nářečí ji říkáme „lalka“, tzn. panenka. Vychází se výhradně pod břízami. Jedlá. Je ozdobou každého košíku. Masitý třeň po krájení šedne. Dužnina poměrně tuhá, hůře stravitelná.

Velice rozšířená jedlá houba, rostoucí od května do října pod břízami. Má poměrně tuhý třeň. Hodí se spíše do směsi hub. V Hrádku i mimo les, dokonce u chodníku, pod břízou, v centru obce.

Je navázan na habry nebo lísky. V Hrádku má v oblíbené habrové porosty lemující Olzu. Má typicky hrboletý klobouk. Jedlý, ne příliš hojný. Dobří houbaři vědí, kde ho spolehlivě najít.

Jedlý hřib, ale ne příliš chutný. Vhodný pouze do směsí. Tvarem připomíná kozáka. Neobvykle zbarven, jako by ho někdo protáhl komínem. Docela častý v různých lesích, např. kolem Žarnovky.

Tvarem zvláštní houba, kterou lze najít pod smrky, ale i pod duby, je jedlá, ačkoliv horší kvality. Po poranění skoro až zčerná. Je nehojná a nezaměnitelná s jinými druhy. Roste často v údolí Rohovce.

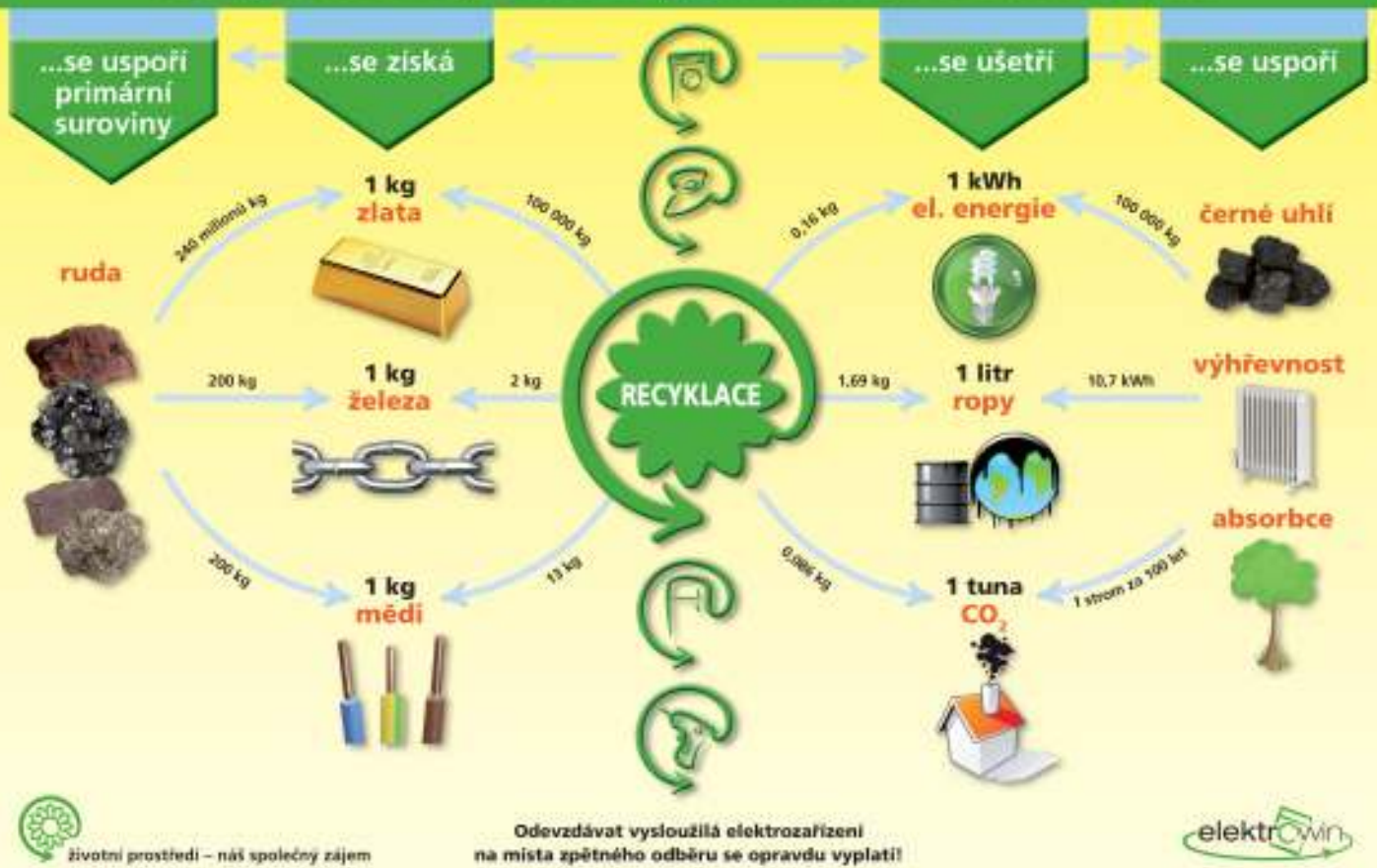

Působivá, sytě žlutá až oranžová, poměrně slizká houbička, rostoucí pouze pod modřínou. Někdy ve velkém množství. Jedlá. V Hrádku sbírána často.

Snadno poznatelná, malá houbička. Má palčivou chuť, proto se nesbírá. Vyskytuje se běžně pod smrky, ale i pod břízami, hojně i v Hrádku, zejména v horských lesích.

Recyklací vysloužilých elektrozařízení...

PROVĚŘTE SI KVALITU OKOLNÍHO PROSTŘEDÍ

PROVÁDÍME:

- Odběry a analýzy pitných i odpadních vod.
- Odběry a analýzy zemin a odpadů.
- Ověřujeme hygienické limity v pískovištích.
- Měření hluku pro stavební povolení.

ENVIFORM a.s. ▪ Závodní 814, 739 61 Třinec ▪ tel.: 558 535 181, obchod@enviform.cz ▪ www.enviform.cz

Nabídka inzerce v Hrádeckých novinách

Hotové inzeráty, nejlépe ve formátu PDF či znění textu můžete posílat na e-mail: zpravodaj@obechradek.cz.

formát A5 (na šířku)
formát A6 (na výšku)

600,-Kč
300,-Kč

Země protinožců očima Tomáše Schneidera

Zejména pro mladé lidi po vysoké či střední škole je dnes moderním zvykem vyjet na delší dobu do zahraničí, nashromáždit životní zkušenosti, zlepšit jazyk, osamostatnit se. Motivy k vycestování z tepla domácího krbu za hranice všedních zážitků z tak známé zdejší kultury se různí. Nákup letenky a příprava na cestu dodává samotné myšlence vycestovat reálnější obrysy, avšak i pro mého bývalého kolegu to byl odvážný a těžkopádný krok do neznáma. Jestli se vyplatil, to se dozvíte z následujících řádků.

Můžeš se, prosím, stručně představit?

Jmenuji se Tomasz Schneider, je mi 23 let (31. 7. 94). Pocházím z Hrádku. Tam jsem pět let chodil do polské školy, pak na druhý stupeň do Bystřice a na střední obchodní školu do Těšína. Po studiích jsem tři roky pracoval ve své rodné obci na obecním úřadě.

Tomáš se svou spřízněnou duší, spolubydlící Anou Carolinou Mello

Seznam, prosím čtenáře s místem, kde se momentálně nacházíš a co tam děláš.

Jsem na Gold Coastu, 50 km jižně od Brisbane, v Austrálii. Vydal jsem se tu v srpnu 2015 kvůli studiu angličtiny na Langports a marketingu a managementu na Imagine Education school. A hlavně kvůli tomu, abych poznal jiný kraj, jinou mentalitu lidí. Vízum mi skončí v polovině prosince 2016. Pak bude následovat rozhodování o jeho prodloužení. Zatím mám na 98% jasně. Rád bych tu zůstal ještě 1 – 2 roky. Studovat angličtinu jde i na jiných místech.

Proč sis vybral zrovna Austrálii?

Kvůli počasí, pláži, jinému prostředí. Vždy jsem si chtěl vybírat mezi Austrálií a Kanadou, nakonec zvítězila Austrálie, protože je to úplně něco jiného.

Zvykl sis na časový posun? Jak Ti svědčí místní subtropické klima?

Na časový posun jsem si zvykl po dvou týdnech. Když vy máte večer, já mám poledne (9ti hodinový rozdíl). Zpočátku to byl problém. Zdejší teploty jsou opravdu vysoké. Na sluníčku se pekelně spálíš asi za dvě hodiny. Změny počasí jsou na denním pořádku.

Během 15 minut se z nesnesitelného vedra stane neskutečná bouřka. Tady máme tropický déšť – to jsou rány.

Co je v Austrálii jinak? Co Tě v této zemi překvapilo? Jaká nepsaná pravidla se musí dodržovat?

První věc, na kterou jsem narazil, bylo, že se tady musí chodit pouze po levé straně chodníku – vždy ve směru vedle levé ruky. Když jsem to ještě nevěděl, jeden muž „v protisměru“ mi neuhnul, tak jsem do něj narazil a pak mi vysvětlil, že jsem šel po špatné straně. To mi naštěstí vysvětlil slušně. V mnoha věcech je to tu jiné. Když přecházíš přes zebruru (přechod), automobil vždy zastaví. Zatím se mi nestalo, že by někdo nezastavil. Na ulici se nesmí pít alkohol. Skoro všude jsou kamery. Když tě uvidí, dostaneš velmi tučnou pokutu.

Je tady mix kultur, mix lidí z celého světa (Jižní Amerika, Austrálie, Evropa, Asie – Japonsko, Čína). To považuji asi za největší přínos. Lidé jsou tu přátelštější, jen tak si popovídáš s cizím člověkem – třeba v obchodě. Vztahy jsou důvěrnější. Při setkání je běžné podání ruky a polibek na tvář (ne v případě dvou mužů). V klubech se striktně dodržuje zákaz vstupu mladších 18 let. Jestli máš méně, dovnitř se nedostaneš – musíš se prokázat pasem.

Ty vlastně ten mix kultur zažíváš přímo v místě, kde bydlíš...

Ano, z počátku jsem bydlel s Brazilkou, Japonkou a slečnou z Chile. Bydlení v takové sestavě bylo náročné, ale mělo své výhody. Po šesti měsících jsme z původních zůstali pouze já a Brazilka, přistěhovala se k nám nová spolubydlící z Japonska a nový kluk z Brazílie. Mám hodně přátel z Francie, Brazílie, Kolumbie, Chile, Švýcarska a Saudské Arábie.

Která kultura je té české nejpodobnější a s kým si nejvíc rozumíš?

Asi Švýcaři, takovým tím žebříčkem hodnot – peníze, věci, až potom rodina a přátelé. Nejblíže tu mám asi k Brazilcům a Francouzům (ne Francouzům – to je rozdíl). U těchto lidí je na první

Výhled z bytu přímo na pláž? Proč ne!

místě rodina, pak přátele a pak až peníze. Nejlepší věc, co mě tady mohla potkat je, že jsem tady poznal slečnu z Brazílie (svou spolubydlící), která se pro mě stala sestrou a já pro ni bratrem.

Jak změnilo téměř 12 měsíců v Austrálii hrádeckého rodáka?

Samostatnost – úplně jsem se osamostatnil. Už nejsem závislý. Změnil jsem názory na různé druhy náboženství. Učím se nový jazyk – portugalský (podnětem mi byli přátelé). Už nechci zůstat na jednom místě celý život – chci poznat svět, rozšiřovat si obzory. Teď už vím, že nic není tak daleko, jak se říká.

Dokážeš si představit svůj život v Austrálii dlouhodobě?

Určitě. Zatím jsem neměl důvod o tom pochybovat. Má příští zastávka by byla Kanada. Vyzkoušet něco jiného – zimu, sních.

Je něco, co Ti v Austrálii chybí a v Hrádku toho bylo dostatek?

Vadí mi tu vlhkost. Chleba – tady nekoupíš klasickou Šumavu. Jsou tady jenom sladké anebo toustové chleby. Jíst to každý den po dobu tolika měsíců mě stálo hodně úsilí. Samozřejmě mi chybí rodina, přátelé a Tobík – můj pes. A sních.

Co bys chtěl vzkázat Hrádečanům?

Pokud máte možnost vyjet aspoň na pár týdnů za hranice Evropy, neváhejte! Protože získáte nadhled a možná změníte názor na spoustu věcí.

Děkuji Tomovi za nádech exotiky do prázdninového vydání zpravodaje!

Maš

Tomáš si před odletem nechal zhotovit obecní vlajku, snímek pak zveřejnil na svém fb profilu

Cestování s dětmi do zahraničí – Jak je to s doklady?

Věděli jste, že i děti mohou do členských států Evropské unie a dalších vybraných evropských zemí cestovat na vlastní občanský průkaz? Cestovní pas i občanský průkaz jsou pro děti levnější.

Pro cestování s dětmi do zahraničí již čtvrtým rokem platí, že i dítě musí mít vlastní cestovní doklad, jelikož v roce 2012 došlo nařízením Evropské unie ke zrušení možnosti cestovat na zápis v cestovním dokladu rodiče. Pro rodiče to ovšem neznamená, že se jim kvůli pořízení cestovního dokladu pro děti dovolená nějak zásadně prodraží. Cestovní pas pro dítě do 15 let totiž stojí 100 Kč a dobu platnosti má stanovenou na 5 let. Vzhledem k nestabilní bezpečnostní situaci v některých zemích, které byly dlouhodobě turistickými destinacemi, jako například Egypt nebo Turecko, se dá letos očekávat nárůst zájmu o cestování po Evropě, a proto jistě potěší možnost cestovat po většině států Evropy pouze s občanským průkazem. Na ten je nyní možné vycestovat do zemí Evropské unie a také do Albánie,

Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Makedonie, Norska, Srbska, Švýcarska a na Island. Cena za vydání občanského průkazu pro dítě do 15 let je 50 Kč a doba jeho platnosti 5 let. **Cestovní doklady jsou hotové do 30 dnů.** O vyřízení cestovního pasu nebo občanského průkazu pro dítě do 15 let žádá zákonný zástupce, tedy zpravidla rodič, kterému stačí s dítětem zajít na nejbližší obecní úřad obce s rozšířenou působností. K žádosti, kterou na místě zpracuje úředník, není nutné přikládat fotografii; úředník pořídí fotografii dítěte přímo na úřadu při podání žádosti. Při podání žádosti zákonný zástupce předkládá svůj průkaz totožnosti a rodný list dítěte. V případě, že má dítě vydán již platný občanský průkaz nebo cestovní doklad, lze tento předložit místo rodného listu. Lhůta pro vydání cestovního pasu nebo občanského průkazu činí maximálně 30 dnů. V případě vycestování v kratší lhůtě než 30 dnů je možné požádat o vydání cestovního pasu ve zkrácené lhůtě 6 pracovních dnů; tento úkon je ovšem u dětí zpoplatněn poplatkem ve výši 2 000 Kč.

Bližší informace k vyřizování osobních dokladů lze nalézt na webu Ministerstva vnitra na adrese:

www.mvcr.cz/clanek/osobni-doklady.

Informací není nikdy dost

V případě, že má dítě cestovat mimo Evropskou unii, doporučujeme se předem informovat u zastupitelského úřadu daného státu, jaké jsou podmínky vstupu, pobytu a vycestování s nezletilým dítětem. Je také třeba dát si pozor na to, že některé státy mimo Evropskou unii mohou vyžadovat určitou minimální dobu platnosti cestovního dokladu při vstupu na jejich území nebo ukončení pobytu – nejčastěji činí požadovaná minimální doba platnosti 6 měsíců. Podrobnosti k těmto i dalším podmínkám (např. vízová povinnost) lze zjistit u zastupitelského úřadu daného státu, popřípadě lze nalézt na webu Ministerstva zahraničních věcí www.mzv.cz v sekci „Cestujeme“ a dále v části „Státy a území – informace na cesty“.

(výtažek z příspěvků náměstkyně ministra vnitra Jany Vildumetzové)

Rozhovor s pamětníkem

Karel Bocek

Doposud jsem se nesetkala s člověkem, který by měl v paměti tolik veršů lidové tvorby a textů písní jako pan Karel Bocek, dlouholetý člen hradeckého smyčcového orchestru z vile. Vzpomínky z působení v orchestru, se kterým procestoval celé Polsko od Krakova po Gdaňsk a část Slovenska, stejně tak jako texty a melodie, které hrával a zpíval, se navždy vryly do jeho paměti i srdce. Mezi jeho oblíbené písně patří ty s motivem přátelství, jednoty a lásky k lidem. „Život jsou housle a Bůh Ti je dal, abys tu pro druhé píseň svou hrál,“ vystihl filosofii, podle které se snaží žít. Ve svém volném čase se zabývá renomováním a opravou not sepsaných na vybledlých šmírácích. O skladbách říká, že je uchovává, aby je nemilosrdný zub času nepoznamenal zapomením – ručně je prepisuje, množí a vkládá do hrubých desek. Jeho sbírka obsahuje, mimo jiné, náročné písně místního rodáka, Pavla Kalety z Třince, kterého nazývá českým Vivaldim (a stejně jako jeho skladby, které se dočkaly

uznání téměř po 200 letech, věří, že i Pavlova tvorba ještě nezažila svou slávu).

Pan Bocek pochází z početné rodiny, v níž vyrůstal spolu se 6 sestrami. Jeho otcovský dům v Bystřici, ve kterém s manželkou strávili 20 let, stojí dodnes. Celý příběh, jak se v Hrádku usadil, vnímá jako jakousi souhru nahodilých okolností.

Jednoho májového dne se na něj obrátil známý, dnes už nežijící Vladislav Lipus: „Karle, potřeboval bych škignóc plánek na chaupe, a to co nejrychleji, protože mi jinak nedovolí kopat.“ I přes časovou tíseň dal pan Bocek plánům reálnou podobu. Začalo se stavět. Ve fázi hrubé stavby nastaly komplikace, pan Lipus se rozstona. Stavební materiál se stále vozil, přišlo léto deště - jenže provizorně zastřešená stavba „stála“ (bohužel ve smyslu rozestavěného díla).

Karel Bocek s jednou ze zachráněných písní

Díky více než stovce patentů získal významné ocenění

→
Toho se panu Bockovi zželelo, když v tom přišla myšlenka dokončení stavby, na které se už tolik napracoval, vlastními silami. Do sešitu si pečlivě zaznamenával odpracované hodiny a veškeré související náklady, s tím, že až se pan Lipus uzdraví, kompletně se vyúčtují. Před dokončením však přišla rána: Dům jde na prodej! „Ihned jsem nastartoval auto a jel za majitelem do Pasek,“ popisuje pan Bocek. Asi po dvouhodinovém rozhovoru, po návratu domů, řekl manželce: „Jo kupil chaupu!“ Dokončovací práce šly pomalu, ještě tehdy se oba manželé starali o pole v Bystřici, které vyžadovalo značnou péči a čas.

„Život jsou housle a Bůh Ti je dal, abys tu pro druhé píseň svou hrál,“

„V těžkých začátcích při nás věrně stáli dobří lidé a přátelé ze Sboru z vile. Jiří Labaj z Pasek, tehdejší učitel vilanské nedělní besídky. Ruku k dílu přiložili i Jan Borský, malíř Jan Heczko, který se mimořádně obětoval, co se úprav interiéru týče, bratři Jurek a Emil Steblovi, kteří pomohli při pracích na zahradě a s izolací a mnoho dalších. Po osmi letech od začátku stavby, v únoru 1983, jsme se stali oficiálními obyvateli Hrádku,“ vysvětluje. Dnes už v Hrádku manželé bydlí 33. rokem a rozhodnutí se zde natrvalo usadit nelitují. Jsou vděční, že od té doby už několikrát posloužil jejich bývalý příbytek jako do-

časné útočiště mladým párům v rámci rodinných vztahů. Vratme se však ještě zpět, k událostem, které tomu předcházely. Stredoškolské vzdělání získal na gymnáziu v Českém Těšíně na Frydecké, pak pokračoval studiem techniky na vysoké škole v Bratislavě, která byla tou dobou místními masově navštěvovaná. Lásku pro techniku měl prý po tatínkovi, už jako malý si dokázal vlastnoručně vyrobit kozlík na řezání dřeva, vystrouhat lyže nebo udělat housle z překližky. Studentská léta prožil ve společnosti skupiny přátel sdružujících se pod záštitou PZKO. Završením školy v Bratislavě byla úspěšně obhájená diplomová práce týkající se turbín. „Do práce se tehdy nastupovalo tzv. na umístěnky a tak jsem začal kariéru v Sigmě Olomouc, kde jsem strávil tři čtvrtě roku. Avšak všem bylo znát, že mě to táhne domů, proto mi bez větších okolků nebránili v odchodu a já se mohl vrátit do Slezska,“ líčí pan Bocek. U nás pak do svých 60 ti let pracoval v Třineckých železárnách, kde se připojil k trojici nadšenců, zakládajících nový úsek automatizace při jemnomechanické dílně. Po krátkou dobu působil pro šéfa odboru, poté jako poradce technického ředitele. Nadcházející roky „dělnicko – rolnické vlády“ související se systémovými změnami, byly kruté k lidem, kteří vždy nesdíleli názor většiny. Pan Bocek celou situaci, na první pohled vtipně, avšak věcně, vystihuje v těchto dvou větách: „Družice, když vyletěla, zapípal. Ředitel, když pípнул, vyletěl a obyčejný člověk, když vyletěl, tak ani nepípnul.“ Při práci navštěvoval jednou do měsíce

postgraduální vzdělávání v Ostravě. Školský učební proces ukončil na ČVUT (Českém vysokém učení technickém) v Praze, kde po šesti letech studia získal titul kandidáta věd. Zajímavostí je zlatý odznak a titul Zasloužilý vynálezce, který obdržel za vymyšlení více než stovky patentů zjednodušujících především pracovní postupy. „V době, kdy bylo obtížné kariéře postupovat, jsme tuto činnost s kolegy považovali za určitý druh zábavy,“ poznamenává. Z jeho vzdělání těžili i studenti, kteří ho navštěvovali kvůli doučování matematiky. Nyní, ve svých 82 letech, je to už 22 let, co pracuje z domu.

Pan Bocek se angažoval také v politickém životě obce. Byl členem rady a předsedou kontrolního výboru v těžké době prvních debat o obchvatu rozdělovací Hrádek. Za nejdůležitější považuje táhnout za jeden provaz, být spojen srdci. U současného vedení oceňuje snahu o podporu mladé generace a dobrou propagaci obce. Na základě toho rád říká: „V Hrádku se dobře žije!“

Děkuji panu Karlu Bockovi za nesmírně inspirující rozhovor, ze kterého mohlo být vytvořeno toto vyprávění. Závěrem bych si dovolila dodat, že si velmi vážím přizpůsobivosti a ochoty ke komunikaci v češtině, díky které jsem byla ušetřena náročné práce s překladem. Věřím, že svým postojem nevézt dvojjazyčný dialog, pan Bocek zajistil, že tento text přesně vystihuje jednotlivé myšlenky.

MaŠ

Členové dechového orchestru z vile zahráli panu Bockovi před domem k jeho šedesátinám

Slovník ponaszemu

Lidé „ponaszemu“ stále rádi a dobře hovoří. V některých domácnostech se po zveřejnění 1. části slovníku v dubnovém čísle možná soutěžilo, kdo dokáže přeložit nejvíce slov a

v jiných zase dohadovalo, zda se u nás vůbec někdy používala. Díky vašim zasílaným tipům se nám podařilo slovník rozšířit o 50 slov v rozsahu A – B. Pokud máte v paměti

další výrazy, které zde nemáme zveřejněny, pište, volejte, ať slovník rozšíříme minimálně o dalších 50. Tentokrát nás budou zajímat výrazy začínající písmeny C a D.

C

cagel - předvalek
cajgnis - vysvědčení
cajgoki - neslušivé kalhoty
cajk - pořádek
całować sie - líbat se
cały - celý
cap - kozel
capart - odpadky, nepotřebné věci
cebula - cibule
cebulónka - druh jablka
cedzok - cedník
ceglanny - cihlový
cegła - cihla
celt - stan, celta
cera - dcera
cerować - látat, zašívát
cetla, celtka - tableta
chabanina - nekvalitní maso
chachar - flamendr, lotr
chacharować - hýřit po nocích
charczeć - chrápat
charczek - nedochůdče
chaupa - dům, barák
chciwiew - chamtivec
chechłón - maloměšťák
chiechłać - pižlat
chladać - hledat
chlama - sranda, legracce
chlastpómpa - opilec
chlómpać - chlemtat
chlyb - chleba
chlyw - chlív
chłop z kulami - chlap se vším všudy
chodzić - chodit
chojina - chvojí
chojinka - vánoční stromek
chojka - stromek (jehličnatý)
chork - plivanec
chorknyć - plivnout ošklivě
chorpać sie - tlačit se
chować - pohrbívat, schovat
chómónciorz - čalouník
chómónt - chomout
chór - sbor
chramp - obnošená bota

chrobaczy - červivý, nemocný
chrobok - brouk
chrost - keř, křoví
chrómać - kulhat
chrómy - kulhavý
chucherko - hubeňour
chuchni se! - trhni si!
chudy - hubený
chustka - kapesník
chwolić sie - chválit se
chwośc - ocas
chybać, chynyc - házet, hodit
chycić - chytit
chyłkać - brečet
chynć - chuť
chyrstać - surfovat na internetu
chytać - chytat
chytać aniołki - topit se
chytrok - chytrák
ciabraki - polní pracovní obuv
ciało - tělo
ciapciuch - zákusek větrník
ciasny - těsný, nepadnoucí oděv
ciastko - cukrovinka
ciasto - těsto
ciekawe - zajímavé
cielacko - tele
cielok - tele, nemehlo
ciepło - teplo
ciepnyć - hodit
cieślica - lehká truhlářská sekyrka
cikutać - škytat (kojenec)
ciopać - jíst
ciorbać sie - cákat se
ciotka - teta
cióŋzi sie - nechce se (pracovat)
ciś - vypadni, padej
ciść - tlačit
ciula - mužské přirození, nadávka
ciulaty - nerozhodný
ciupać - sekát sekyrkou
ciupaga - valaška, sekyrka
ciupel - vrcholek
ciurczeć - zurčet
ciurczek - slabý proud tekutiny
ciyba - ustrašený pes
ciyc - téct
ciympny - tmavý

ciympieć - být v dřepu
ciympnyć - dřepnout
ciynczeć - dlouho pobývat
ciynki - tenký
ciynzki - těžký
ciyrni - trní
ciyrpieć - trpět
ciyrpki - trpký
ciyrpnyć - brnět, cítit mravenčení
cmer - kyška
Cmerón - občan Bukovce (m.n.)
cofać, cofnyć - couvat, couvnout
col - anglický palec (cca 2,54 cm)
colsztok - skládací metr
copa - bramborák pečený v troubě
corek - přihrádka
cosi małoniewiela - něco málo
cosi, cosikej - něco
cudok - podivín
cug - vlak
cukerwerki - cukroví
cukier - cukr
cukle - přezůvky
cumel - dudlík
cumlać - cucat, sát
curik - zpět, dozadu
cwekać - mačkat čudlíky, přepínat
cwibak - piškotová buchta
cwiklistek - průvodčí
cycek - ňadro, mléčná žláza
cycha - velké břicho, panděro
cychi - postelové povlečení
cyckać - cucat
cycok - podsvinče, sele
cyganić - lhát
cygareta - cigareta
cygoryja - cikorka
cygón - lhář
Cygóni - Romové
cykać - mačkat čudlíky, čůrat
cykoczki - tlačítka
cylka - trefa
cylnyć - trefit
cylować - trefovat
cymboł - cimbál, nemehlo, blbec
cymynt - cement
cymyntsztrych - cementový potěr
cynder - okuje

cyp - blbec, pomocník havíře
cypowina - blbost
cyrkiel - kružítko
cyrknyć - dolít, přilít
cytróna - citrón
cytrynowka - citrónový likér
cytyrować - šikanovat

czakaczka - svatba pro gratulanty
czakać - čekat
czarować - neodborně manipulovat
czatować - hlídat, být na čekané
czechmón - čerchmant
czekulada - čokoláda
czepiec - pokrývka hlavy vdané ženy
czepóń - hlava
czerepo - stará, pokažená věc
czerniawa - obloha před deštěm
czetyna - chvojí z jehličnanů
czihy - čehý (povel pro koně)
czkać - škytat
czochtać sie - koupat se
czopka - čepice
czorny - černý
czosnek - česnek
czyemu - proč
czynstować - nabízet alkohol
czyrniówki - ostružiny
czyrpk - hrnek k nabírání tekutin
czyrwyńić sie - červenat se
czyrwóny - červený
czytać - číst

ćkać - jíst
ćma - tma
ćmawy - tmavý
ćmić sie - stmívat se
ćmiel - čmelák
ćmok - tmář, zpátečník
ćpac - cpát

dach - střecha
dachówka - střešní taška
dachpapa - lepenka (asfaltová)
dać, doł, do - dát, dal, dá
dajny - štědrý, ochotný
dali - dále
damfula - parní lokomotiva
darmozjad - darmožrout
darymny - nepotřebný
deka - podlaha (patro)
dekel - víko
deklamować - přednášet báseň
deklować - uzavírat
dekować sie - prchat

delacyj - lhůta
deli - déle
delina - palubovka
delować - klást podlahu
delówka - podlahová krytina
derzić - utíkat, prchat
deska - prkno, snowboard
deszcz - déšť
deszczka - prkénko
dichtować - utěšňovat
dichtung - těsnění
diobelstwo - čertovina
dioból - ďábel
dło - pro
dłozka - dlažba
dłóg - dluh
dłógi - dlouhý
dłógo - dlouho
dłógucny - hodně dlouhý
dłóto - dláto
dłózić - být něco dlužen
dłubać - dloubat, štourat (v nose)
do chaupy - domů
do haptaku - postavit do pozoru
dokuca - na maximum
dokupy - dohromady, spolu
dobiyrać se kogosi - dobírat si
dochtór - doktor
dociść - dotlačit
dociyrny - vtíravý
dodupać - dát někomu nakládačku
dodziubować - špičkovat
doganiać - dohánět
dojebać sie - být v koncích
dojjić - dojít
dokozać - dokázat
dokryńcić - dotáhnout
dokuczać - ubližovat, štvát někoho
dokuczliwy - vlezlý
dolywać - přilévát, silně přšet
dołu - dolů
dopalaować - štvát, zlobit
doprać sie - přejít se
dorobiać - vyvádět
dotknyć - dotýkat
dować - dávat
downi - později, kdysi
downo - dávno
dożrać - rozhněvat
dół - důl
dóm - dům
dómowy - domácí
dónga - duha
dóniczka - květináč
dónść - dojít
drabina - žebřík
drabiniok - žebříňák
drapnyć - uchopit
drauf - navíc
drebank - soustruh
drejer - soustružník
drepśić - přešlapovat
drobnioki - malé peníze, brambory
drożdże - droždí, kvasnice
drócianny - drátěný

dróciorz - dráteník
drót - drát
drugi - druhý
druk - tlak
drzewianny - dřevěný
drzewionka - dřevěnice
drzić - dřít
drzik - hyperaktivní dítě
drzisnyć - praštit
drzistać - vymýšlet si, kecat
drzistuchlastu - láryfáry
drzizga - tříska
drzónzgać - drtit
drzymać - klímbat
drzynździeć - chrupat
duchać - foukat
dudławy - dutý
dudómu - domů
dudrać - nadávat na něco
dupa - prdel
dupa w kraglu - nekompetentní
dupać - milovat se, souložit
dupać sie - zápasit, zápolit (s něčím)
dupek - debilek
duperele - prkotiny
dupka - prdelka
dupło mu w bednie - přeskočilo mu
dupne - perfektní
durchundurch - skrz naskrz
durszlok - cedník
dusiorki - plané hrušky
dusza - duše
duszkym wypić - vypít na ex
dwaceciok - dvacetník
dwojkolak - vozík (dvoukolový)
dybka - krádež
dybnyć - ukrást
dycha - astma
dychacz - průdušnice
dychać - dýchat
dychawiczny - astmatik
dychnyć - dýchnout
dyć - přece
dymb - dub
dymbiarnia - dřevovýroba
dymion - demižon
dynczyć - dusit, pevně svírat
dynko - prkénko na krájení potravin
dynstować - dusit jídlo
dyntysta - zubař
dziada - lajdák
dziadować - lajdačit
działacz - aktivista
dzichciorz - vykuk
dzichta - trávnička
dziecioki - děti
dziecko - dítě
dziedzina - vesnice, dědina
dzielić - dělit
dziełucha - dívka
dziepro - teprve
dziesiynciok - desetník
dziesiynć - deset
dziewindziesiónt - devadesát
dziewiynć - devět

